Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши № 288 (13.550).
20 ДЕКАБРЬ 1966 йил
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар қилишдаги хизматлари учун ва ўн мингинчи сони чиқиши муносабати билан «Советская Молдавия» республика газетаси СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

(ТАСС).

Деҳқон бўлсанг ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 19 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда ҳайдалган ер, учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Сирдарё	1,0	104,5	Хоразм	0,8	91,7
Тошкент	0,4	102,4	Сурхондарё	2,4	89,0
Самарқанд	—	100,6	Фарғона	1,5	74,1
Бухоро	0,8	97,9	ҚҚ АССР	0,4	23,0
Андижон	0,7	93,8			
Қашқадарё	—	93,0	РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА:	0,7	92,3

ЎРТОҚ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВГА

Азиз дўстимиз ва ўртоғимиз!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби бўлган Сизни олтмиш ёшга тўлган кунингизда қизгин табриклайдилар ва чин кўнгилдан қутлайдилар.

Сиз ўзингизнинг бутун онгли ҳаётингиз давомида ленинчи партиямизнинг буюк иши учун, коммунизм идеалларининг тантанаси учун курашиб келмоқдасиз. Сиз партиянинг бош йўлини актив ҳимоя қилиб, катта ҳаёт мактабини ўтдингиз ва кўп томонлама сиёсий тажриба орттирдингиз. Биринчи беш йилликлар йилларида раҳбар совет ва партия ишида туриб социалистик қурилишга кўп куч сарфладингиз, мамлакатни индустрлаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш учун курашчиларнинг биринчи сафларида бўлдингиз.

Гитлерчи босқинчиларга қарши Улуғ Ватан урушининг оғир синовлари даврида Сиз армия сиёсий бўлимига ҳамда жанубий фронт ва 4-Украина фронти Сиёсий бошқармаларига бошчилик қилиб, жанг операцияларини ишлаб чиқиш ва ўтказишда бевосита қатнашдингиз. Кавказ учун жанг, Қрим, Украинани озод қилиш сингари тарихий жангларда иштирок этдингиз. Совет Армиясининг жангчилари ва командирлари Сизни ажойиб сиёсий ходим, олий ҳиммат ва мард киши, деб биладилар.

Урушдан кейинги йилларда партия Сизга партия ва давлат ишининг энг муҳим участкаларини топшириб қўйди. Сиз Запорожье ва Днепропетровск областлари партия комитетларининг биринчи секретари, Молдавия ва Қозоғистон Компартиялари Марказий Комитетларининг биринчи секретари, КПСС Марказий Комитетининг секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси лавозимларида ишлаб, ҳамма жойда ҳам ўзингизга хос ғайрат ва большевикча ихтирос билан партия ва халқнинг буюк иши учун курашдингиз.

Сиз кўп йиллардан бери партиямиз раҳбар ядросининг составида ишлаб келмоқдасиз. Партия марказий комитети партия ва мамлакат ҳаётида муҳим роль ўйнаган ўзининг (1964 йилги) октябрь Пленумида Сизни танилган сиёсий раҳбар, деб КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайлади, партия XXIII съездидан кейин эса, КПСС Марказий Комитетининг бош секретари қилиб сайлади.

Партия Марказий Комитети партия ва давлат турмушининг ленинча нормаларини ривожлантиришга, ишда коллективлик принципларини қарор топтиришга, халқ хўжалигига раҳбарликни яхшилашга, мамлакат экономикасини янада ўстиришга, меҳнаткашлар фаровонлигини ва маданиятини кўтариш, халқлар дўстлигини мустаҳкамлашга, совет давлатининг мудофаа қувватини кучайтиришга доир энг муҳим чораларни кейинги йилларда Сизнинг бевосита иштирокингиз билан ишлаб чиқди ва КПСС XXIII съезди маъқуллаган бу чораларни амалга ошириб келмоқда, бу чораларнинг амалга оширилиши халқнинг сиёсий йўлбошчиси, омманинг ташкилотчиси ва раҳбари бўлган ленинчи партиямизнинг обрўйини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамламоқда.

Марказий Комитет билан Совет ҳукумати самарали халқаро сиёсатни ишлаб чиқдилар ва бутун халқ қизғин қувватлаётган бу сиёсатни ўтказиб келмоқдалар. Партиямиз ва халқимиз жаҳон социалистик системасини мустаҳкамлашга, халқларнинг империализмга қарши, меҳнаткашларнинг миллий ва социал озодлиги ҳамда бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган бу сиёсатни ишлаб чиқишга Сиз қўшган катта ҳиссани, Сизнинг халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштириш, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари билан революцион бирдамлик алоқаларини мустаҳкамлаш йўлидаги фаолиятингизни юксак даражада қадрламоқдалар.

Сиз, Леонид Ильич, ўзингизнинг бутун кундалик фаолиятингизда ишда юксак талабчанлик ва ишчанлик, кадрларга нисбатан сезгир муносабатда бўлиш ва меҳрибонлик қилиш, камтарлик, мағрурланишга нисбатан омонсиз бўлиш, ички ва ташқи сиёсатнинг етилган масалаларини чуқур ўрганиб ҳал қилиш, марксизм-ленинизм назариясининг софлиги учун курашда муросасиз бўлиш намунасини кўрсатмоқдасиз.

Сиз ватан бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай ва ҳар томонлама олиб бораётган бутун ишингиз билан коммунистларнинг, барча совет кишиларининг зўр ҳурматига сазовор бўлдингиз.

Сиз, азиз Леонид Ильичга, сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва коммунизм тантанаси йўлида самарали меҳнат қилишингизни тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВГА Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида

Коммунистик қурилишда, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда Коммунистик партия ва Совет давлати олдида қилган ғоят катта хизматлари учун ҳамда Улуғ Ватан уруши фронтларида немис фашист босқинчиларига қарши курашдаги катта хизматларини тақдирлаб, туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан ўрток Леонид Ильич БРЕЖНЕВГА **Совет Иттифоқи қаҳрамони** унвони берилсин, **Ленин** ордени ва **«Олтин юлдуз»** медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ. 1966 йил 18 декабрь.

Л. И. БРЕЖНЕВГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В Подгорний 19 декабрда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони «Олтин Юлдузи» медалини топширди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев коммунистик қурилишда, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги жуда катта хизматлари ва Улуғ Ватан уруши фронтларида немис-фашист босқинчиларига қарши курашда кўрсатган катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан ана шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

СССР Олий Совети Президиумининг мажлислар залида Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари, бир қанча иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг ва КПСС область комитетларининг секретарлари, СССР министрлари, СССР комитетларининг раислари ҳозир бўлдилар.

Н. В Подгорний ўртоқ Л. И. Брежневни самимий қутлади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг Сизга Ленин ордени билан Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг Олтин Юлдузини топшириш тўғрисидаги топшириғини зўр хурсандчилик билан адо этаётирман, деди Н. В. Подгорний.

Ватаннинг бу олий мукофоти — Сизнинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги улкан хизматларингиз эътироф этилганлигининг тимсолидир.

Сиз олтмиш йил яшадингиз. Буни кўп деса ҳам, кам деса ҳам бўлади — бу нарса ана шу йиллар қандай ўтказилганлигига боғлиқ. Ҳаётингизнинг ярмидан кўпи — 35 йилдан ортиқроғи шонли Коммунистик партиямиз сафларида ўтди. Сиз ҳамиша ва ҳар ерда партиямизнинг жанговар сафида бўлиб келдингиз ва ҳозир ҳам ана шу сафдасиз.

Сиз слесарь ишчидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретаридек юксак лавозимгача бўлган ажойиб йўлни босиб ўтдингиз. Бинобарин, Сиз қаерда бўлманг, Сизни партия қайси иш участкасига юбормасин — партия ва совет органларида, Улуғ Ватан уруши фронтларида, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ҳамда Марказий Комитет секретари лавозимларида ва эндиликда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари лавозимида бўлмасин — ҳамма жойда Сиз партия ва халққа чексиз садоқатингиз билан ажралиб турдингиз. Сиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси деган юксак номни, унинг юксак ишончини ҳамиша шараф билан оқлаб келдингиз.

Эндиликда, КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумидан сўнг, деди Н. В. Подгорний, Сиз партия билан давлатнинг турмушида ленинча принциплар ва нормаларни қайтадан тиклаш, экономикани тараққиётнинг илмий асосланган изига солиб юбориш соҳасидаги, мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги, халқимиз бахт-саодати йўлида йирик социал тадбирларни амалга ошириш соҳасидаги партия ва давлатнинг фаолиятига ғоят катта ҳисса қўшмоқдасиз.

Сизнинг империалистик реакцияга қарши, социалистик мамлакатлар қудратли ҳамдўстлигини ривожлантириш учун, жаҳон коммунистик ҳаракатини марксизм-ленинизм негизида жипслаштириш учун, тинчлик ва социализм ишининг ғалабаси учун партиямиз билан давлатимиз изчиллик билан олиб бораётган курашда актив роль ўйнаётганлигингиз яхши маълум.

Азиз Леонид Ильич! Сизнинг хизматларингиз неча бор Ватаннинг юксак мукофотлари билан тақдирланган. Лекин коммунист меҳнатининг, унинг партия ва халққа қиладиган хизматининг ниҳояси йўқ. Шу сабабли, бизларнинг ҳаммамиз, сизнинг дўстларингиз ва ўртоқларингиз, олтмиш ёшга тўлган кунингизда Совет Иттифоқининг Олий мукофотига сазовор бўлганлигингиздан ғоят хурсандмиз.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари номидан, шу ерда ҳозир бўлган барча ўртоқлар номидан, деди пировардида Н. В. Подгорний, мукофот билан Сизни қизғин табриклашимга ҳамда ҳаммамиз биргаликда, бутун партия ва халқ билан бирга бундан буён ҳам мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдек кўп қиррали мураккаб ишни муваффақиятли бажара беришимиз учун Сизга сиҳат-саломатлик ва узоқ умр, бахт-иқбол ва хушнудлик тилашимга ижозат бергайсиз!

Л. И. Брежнев жавоб нутқи сўзлади. Мен, деди у, шу дақиқаларда Коммунистик партиямиз Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига мурожаат қилиб, 60 ёшга тўлганлигим муносабати билан менга кўрсатилган юксак шараф учун, партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг хатида билдирилган катта ишонч учун, менга Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвони берилганлиги учун чуқур, самимий миннатдорчилик туйғуларимни изҳор қиламан.

Ана шундай қувончли дамларда Сизларнинг ҳаммангизга, партиямизга ва халқимизга ўз миннатдорчилигимни изҳор этмоқ учун лойиқ сўзларни топиш қийин. Шунга қарамай, мен қуйидагиларни алоҳида таъкидлаб ўтишни истар эдим:

Биринчидан, партия Марказий Комитети ва Ҳукумат хатида ва ҳозир ўртоқ Подгорний нутқида менинг ҳақимда айтилган барча илиқ, самимий сўзларни мени тарбиялаган буюк Ленин партияси шаънига айтилган сўзлар деб ҳисоблайман. мен қарийб қирқ йилдан буён шу партиянинг фарзандиман.

Иккинчидан, менинг қилган ишимга ана шундай юксак баҳо берилганлигини ва 60 ёшга тўлган, кунимда менга кўрсатилган барча самимий ҳис-туйғуларни ҳозиргача мен қилган ишларга берилган юксак баҳогина эмас, шу билан бирга, жуда катта қарз ва фарз, келгусида қиладиган ишларим учун катта ишонч белгиси деб, мен оқлашим лозим бўлган ишонч деб ҳисоблайман. Мен буни тушунганим ҳолда, ўз ҳаётимнинг бутун қолган қисмини партиямиз ва совет халқи бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишга бағишлайман. бунга амин бўлишингизни сўрайман, азиз ўртоқлар.

Учинчидан, мен яна шуни айтмоқчиман. Ҳаётимда партия ва халқ учун қила олган фойдали ишларни мен иштаги ва курашдаги ўртоқларимнинг доимий ёрдами ва кўмагисиз, менга ўхшаш ўзларининг бутун кучларини умумий ишимизга бағишлаётган партиядаги биродарларимнинг доимий ёрдами ва кўмагисиз бажара олмаган бўлур эдим, мен буни жуда яхши тушунаман.

Бу эса, деб сўзини давом эттирди Л. И. Бержнев, ҳозирги вақтда партия менга топшириб қўйган масъулиятли ишга айниқса тааллуқлидир, албатта. Ҳал қилишимиз лозим бўлган жуда катта ва мураккаб вазифалар олдида биз Сиёсий бюрода, секретариатда, бутун Марказий Комитетда ва ҳукуматда бир-биримизнинг ёрдамимизга таяниб, аҳил ва иноқ коллектив бўлиб ишлаётганлигимизни тушуниш менга илҳом бағишламоқда.

Мен аминманки, партия активимизнинг умумий куч-ғайрати, коллектив меҳнати билан партия бизга топшириб қўйган ишни шараф билан бажарамиз. Октябрнинг буюк ярим асрлик йиллигини муносиб кутиб оламиз. келгуси съездда биз партия ва совет халқи олдида соф виждон билан ҳисобот бермоқ учун партия XXIII съезди қарорларининг амалга оширилишига эришамиз. Чунки бизларнинг ҳаммамиз учун партия иши, халқ бахт-саодати, коммунизмнинг буюк ишидан кўра муҳимроқ, муқаддасроқ нарса йўқ. Ўзимизнинг бутун кучимизни, бутун билимимизни, бутун ғайратимизни охиригача ва тамомила коммунизмнинг буюк ишига бағишлаб келдик ва бағишлаймиз.

Н. В. Подгорний ва Л. И. Брежнев нутқлари бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди.

Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов. Д Ф Устинов, В. В. Шчербицкий, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, М. Т. Ефремов, В. А. Кириллин, М. А. Лесечко, В. Н Новиков, И. Т. Новиков, Л. В Смирнов, Н. А. Тихонов ва бошқалар туғилган куни билан ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги билан ўрток Л. И. Брежневни қизғин қутлаб, унга сиҳат-саломатлик, меҳнатда катта муваффақиятлар ва шахсий ҳаётда бахт-саодат тиладилар

Л. И. Брежнев қутлаганликлари учун самимий миннатдорчилик билдирди. (ТАСС).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг

ҚОНУНИ

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1967 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1- модда. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг СССР Министрлар Совети тақдим этган 1967 йилги давлат плани Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари киритган тузатишлар ҳисобга олиниб, маъқуллансин.

2- модда. СССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1967 йилги давлат планининг қуйидаги асосий кўрсаткичлари тасдиқлансин:

	(1966 йилга нисбатан ўсиш процентлари)
Истеъмол ва жамғариш учун фойдаланиладиган миллий даромад	6,6 процент
Саноатнинг ялпи маҳсулоти	7,3 процент
Шу жумладан:	
ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш	7,5 процент
Истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш	6,6 процент
Давлатнинг марказлаштирилган тартибда сарфлайдиган капитал маблағлар	7 процент
Ҳамма турдаги транспортнинг юк обороти	5,6 процент
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	5 процент
қурилишда	6,3 процент

3 модда. 1966 йилдагига нисбатан 1967 йилда қуйидагича кўпайтириш таъминлансин:

Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар	5,5 процент
Давлат ва кооператив савдосининг таққосланувчи нархлардаги чакана товар обороти	7,4 процент
Давлатнинг капитал маблағлари ҳисобидан қурилаётган уй-жой биноларининг умумий майдонини фойдаланишга топшириш	17 процент
Давлат бюджетида бўлган мактабгача тарбия болалар муассасаларидаги жойларнинг сони	9,9 процент
Мактаблардаги ва куни узайтирилган группалардаги ўқувчиларнинг сони	16,2 процент
Олий ўқув юртларидаги студентларнинг сони	4,3 процент
Ўрта махсус ўқув юртларидаги ўқувчиларнинг сони	6,8 процент
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишларининг ҳажми	17,4 процент

4- модда. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилдаги давлат плани юзасидан киритилган ва Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг доимий комиссиялари: план-бюджет, саноат, транспорт ва алоқа қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати, қишлоқ хўжалик, соғликни сақлаш ва социал таъминот, халқ маорифи, фан ва маданият, савдо ва маиший хизмат комиссияларининг хулосаларида баён этилган таклиф ва мулоҳазалар, шунингдек СССР Олий Совети палаталарининг мажлисларида депутатлар айтган таклиф ва мулоҳазаларни қараб чиқиб, шуларга доир тегишли қарорлар қабул қилиш СССР Министрлар Советига топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1966 йил, 19 декабрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

1965 ЙИЛГИ СССР ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

1965 йилги СССР давлат бюджети даромадлар бўйича 102.324.528 минг сўм ва харажатлар бўйича 101.621.160 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 703.368 минг сўм миқдорида ошириб ижро этилганлиги тўғрисидаги ҳисобот тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1966 йил, 19 декабрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ II СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

МОСКВА, 19 декабрь. (ТАСС). Еттинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда. Бугун эрталаб соат 10 да Катта Кремль Саройида Миллатлар Советининг мажлиси очилди.

Депутатлар ва меҳмонлар **А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф Устинов, Б. Н. Пономарев** ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси депутат Н. К. Байбаков ва СССР молия министри депутат В. Ф. Гарбузовнинг докладлари юзасидан депутатлардан меҳнаткашлар депутатлари Тбилиси шаҳар ижроия комитетининг раиси **Ш. Е. Бухрашвили**, СССР гражданавиацияси министри **Е. Ф. Логинов**, Петрозаводск уй-жой қурилиши тресги 4 қурилиш-монтаж бошқармаси участка бошлиғи **А. П. Кузьмин**, Татаристон АССР Министрлар Советининг Раиси **Г. И. Усмонов**, Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **Г. А. Арзуманян**, КПСС Коми область Комитетининг биринчи секретари **И. П. Морозов** сўзга чиқдилар.

Миллатлар Совети докладлар юзасидан музокараларни тўхтатишга қарор қилди.

* * *

МОСКВА, 19 декабрь. (ТАСС). Бугун кундуз соат 2 да Катта Кремль Саройида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бошланди.

Депутатлар ва меҳмонлар **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев** ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Раислик қилувчи Иттифоқ Советининг раиси **И. В. Спиридонов** КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, депутат Л И. Брежневни туғилган куни билан ва унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги билан ҳозир бўлганларнинг гулдурос қарсаклари остида депутатлар номидан, СССР Олий Совети номидан қизғин ва самимий қутлади.

Сўнгра СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси, депутат **Н. К. Байбаков** якунловчи нутқ сўзлади.

СССР Молия министри, депутат **В. Ф. Гарбузов** якунловчи нутқ сўзлади.

Ҳар икки палатанинг депутатлари СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлисида алоҳида-алоҳида овоз бериб, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани тўғрисидаги Қонунни бир овоздан қабул қилдилар.

Депутатлар даромадлар ва харажатлар бўйича СССРнинг 1967 йилги давлат бюджетини палаталар бўйича алоҳида-алоҳида тасдиқладилар. Сўнгра СССРнинг 1967 йилги давлат бюджети ҳақидаги Қонун бир овоздан қабул қилинди.

СССРнинг 1965 йилги давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлаш ҳақидаги Қарор ҳам бир овоздан қабул қилинди.

Шундан кейин СССР Олий Советининг сессияси СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлашга ўтди. СССР Олий Совети Президиумининг секретари, депутат **М. П. Георгадзе** доклад қилди.

Депутатлар СССР Олий Совети Президиумининг олдинги сессиядан кейинги даврда қабул қилган фармонларини тасдиқлаш тўғрисида Қонунлар ва Қарорлар қабул қилдилар.

Шундан сўнг СССР Олий Совети Конституция комиссияси составини тўлдириш тўғрисидаги таклифни қараб чиқди.

Конституция комиссияси составига ана шу комиссиянинг составдан чиқиб қолган ёки ҳозирги вақтда СССР Олий Советининг депутатлари бўлмаган аъзолари ўрнига 33 депутат сайланди.

Шу билан еттинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ДАВЛАТ ВА ИНСОН МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

СССР Олий Советининг сессияси уч кундан буён Катта Кремль саройида мажлис қилмоқда. Депутатлар халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йил юбилей йили Давлат плани ва Совет давлати бюджети лойиҳаларини ишчанлик билан муҳокама қилмоқдалар. Уларнинг мулоҳазалари ва таклифлари резервлардан тўлароқ фойдаланишга, мамлакат экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш учун энг яхши шарт-шароитларни вужудга келтиришга, совет кишисининг эҳтиёжларини тўлароқ таъминлашга қаратилган.

17 декабрь эрталаб соат 10 да Иттифоқ Советининг мажлиси очилди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Шчербицкий, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, М. С. Соломенцев** ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Раислик қилувчи — Иттифоқ Совети раисининг ўринбосари **А. Шарипов** Туркманистон ССР Министрлар Совети раиси депутат **М. Ғафуровга** биринчи сўзни берди.

Беш йиллик биринчи йили планини амалга ошириш учун кураш натижалари, деди М. Ғафуров, совет халқи СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди қабул қилган директиваларни ўзининг жонажон иши деб қабул қилганлигини, бу Директиваларни муваффақиятли амалга ошириш учун ўзининг бутун куч-ғайратини сарф қилаётганлигини ёрқин исбот этади. Нотиқ республика халқ хўжалигида беш йиллик биринчи йилининг якунларига батафсил тўхталиб ўтди. Ўн бир ой ичида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани 101,6 процент бажарилди. Ялпи маҳсулот ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги 4,4 процент ортди.

Нефтчилар ажойиб меҳнат ғалабаларига эришдилар. Улар нефть чиқариш юзасидан 11 ойлик топшириқни анча ошириб бажардилар. Туркманистоннинг газ саноати олға қараб катта қадам қўйди. Очаковский конининг биринчи қудуғи ишга туширилганидан кейин Туркманистон Бухоро — Урал газ қувурига ҳар куни 2 миллион 300 минг куб метр газ бермоқда. Аммо, бу — ишнинг бошланиши холос. Ўрта Осиё — Марказ газ қувури қурилиши билан Туркманистон анча кўп газ бера бошлайди.

Арманистон ССР Каджаран комбинати экскаваторининг машинисти депутат **А. В. Петросян** мамлакатимиздаги йирик мис-молибден корхоналаридан бирининг ишчилар коллективи зўр ғайрат билан меҳнат қилиб эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирди. Комбинат коллективи шу йилнинг ўн бир ойи ичида пландан ташқари юз минг тонналаб тоғ жинси чиқарди. Биз бу муваффақиятларга корхоналардаги технология процессини кескин суратда яхшилаш натижасида эришдик.

Кўп депутатлар ўз нутқларида бинокорлик материалларининг камлиги тўғрисида гапирдилар. Бу масала биринчи марта ўртага қўйилаётгани йўқ, деди СССР бинокорлик материаллари саноати министри депутат **И. А. Гришманов.** Кейинги йилларда планлаштиришда илгари йўл қўйилган пала-партиш кўрсатмалар натижасида қурилишни ривожлантириш билан унинг асосий базаси — бинокорлик материаллари саноати ўртасида катта тафовут пайдо бўлди. 1961—1965 йиллар мобайнида умуман халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағ, деди министр, 43 процент ортган бўлса, бизнинг саноатимизда шу давр ичида 15 процент камайди. Цемент саноати, қурилиш керамикаси, деворбоп материалларни ишлаб чиқаришга ажратиладиган маблағлар айниқса кўп камайди.

Иттифоқдош республикаларнинг қурилиш министрликлари бинокорлик материаллари саноати объектлари бўйича иш планини йил сайин бажармай келмоқдалар. Цемент, деворбоп материаллар, томга ёпиладиган ва бошқа материалларни ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг янги қувватларини ишга тушириш жуда орқада қолмоқда. Бу ҳол мамлакатимизда уларнинг ресурсларини чеклаб қўяди, шаҳар ва қишлоқларда капитал қурилишни нормал олиб боришга ҳалақит беради.

Янги йилда бинокорлик материаллари саноатини ривожлантириш учун кўп миқдорда капитал маблағ ажратилади. Депутат иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига мурожаат қилиб, бинокорлик материаллари саноати объектлари қурилишидаги аҳволни батафсил анализ қилишни ва қурилишларни зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан таъминлашни яқин вақт ичида яхши йўлга қўйишни илтимос қилди.

Эстония ССР Министрлар Советининг раиси депутат **В. И. Клаусон** йўл қурилишини ташкил этиш ва ривожлантириш масалаларига батафсил тўхталиб ўтди. Йўлларнинг ёмонлиги орқасида, деди нотиқ, мамлакат ҳар йили миллиард-миллиард сўм маблағ ва миллион-миллион киши-кунидан маҳрум бўлиб қолмоқда. Йўлларни қуриш ва такомиллаштириш юзасидан планлаштирилаётган суръатлар умуман халқ хўжалигини ва маданий қурилишни ривожлантириш борасида белгиланган суръатлардан тамомила орқада қолмоқда, ваҳолонки бусиз партия XXIII съезди қўйган муҳим социал-сиёсий вазифалардан бирини, шаҳар аҳолиси билан қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини яқинлаштириш вазифасини ҳал этиш мумкин эмас.

Нотиқ йўл қурилишини ва мамлакатдаги йўл хизматининг ташкилий структурасини тартибга солишни, йўлларни қуриш ва уларнинг эҳтиёжларини қондириш соҳасидаги ишларга маблағ ажратиш тартибини ва ана шу маблағлар олинадиган манбаларни қайтадан кўриб чиқишни таклиф этди.

КПСС Псков область комитетининг биринчи секретари депутат **И. С. Густов** ўз нутқининг талайгина қисмини қишлоқ хўжалигига раҳбарлик соҳасидаги иқтисодий тадбирларни янада такомиллаштириш вазифасига бағишлади. Колхозларнинг бевосита банклардан қарз олиш йўлига ўтиши бу соҳадаги муҳим қадамдир. Бу йил Псков областидаги барча колхозларда қарз беришнинг ана шу формаси тажриба тариқасида жорий қилинди. Колхозларнинг янги шароитлардаги ишларининг дастлабки якунлари бевосита қарз олиш тартиби колхозларнинг ҳам, давлатнинг ҳам манфаатларига мос эканлигини, банк билан хўжалик ўртасида амалий иқтисодий асосда бевосита муносабатлар ўрнатаётганлигини кўрсатади. Янги тартиб меҳнат ғайратини ва меҳнат унумдорлигини оширишга ижобий таъсир кўрсатди, колхоз ишлаб чиқаришида банкнинг ролини оширди.

Краснодар ўлкаси, Курган районидаги «Малк революцияи» колхозининг раиси депутат **Б. В. Филатов** қуйидагиларни айтди: Бизнинг сессиямиз ҳар бир совет кишисининг манфаатларига тааллуқли бўлган ҳаётий муҳим масалаларни муҳокама қилмоқда. Б. В. Филатов айтдики, партия ва ҳукумат кейинги вақтларда қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш борасида самарали тадбирларни қабул қилдилар ва амалга оширдилар.

Бизнинг колхозчиларимиз, деди нотиқ, қишлоқларни обод қилишга ва уларнинг маданиятини юксалтиришга катта эътибор бермоқдалар. Колхоз жойлашган Родниковский станицасида 1100 ўринли зали бўлган маданият саройи, ўн йиллик мактаб, болалар боғчалари ва яслилари барпо этилди. Поликлиникали касалхона, янги боғча ва яслилар қурилмоқда, водопровод ўтказилмоқда, электрлаштириш тугалланмоқда, газ етказиб берилмоқда. Хуллас, буларнинг ҳаммаси шаҳар ҳаётининг хусусиятларини тобора гавдалантирмоқда.

Меҳнаткашлар депутатлари Омск область Совети ижроия комитетининг раиси депутат **П. М. Григорьев** область меҳнаткашларининг беш йиллик биринчи йили планини бажаришга қўшаётган ҳиссаси тўғрисида гапириб, қуйидагиларни айтди: 1967 йил плани экономика ва маданиятни муваффақиятли суратда ривожлантириш учун янада катта имкониятлар очиб беради.

Депутат ўз нутқининг талайгина қисмини областнинг конкрет ишларига бағишлади, электрлаштириш, суғориш ва Омск шаҳар хўжалигини ривожлантиришга тааллуқли бир қанча талабларни илгари сурди.

Калуга область партия комитетининг биринчи секретари депутат **А. А. Кандренков** КПСС Марказий Комитетининг яқинда тамом бўлган Пленуми жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

— Бутун халқимиз айтойдил ва чексиз қўллаб-қувватлаётган партиямизнинг бутун фаолияти, деди нотиқ, ер юзида тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик ҳукмрон бўлишига, тинч шароитда коммунистик жамият қурилишини муваффақиятли ривожлантиришга қаратилган. Шунинг учун ҳам биз Хитойдаги бузғунчиларнинг ҳаракатларига бепарво қарай олмаймиз. Бизнинг бутун ҳаётимиз марксизм-ленинизмнинг мустаҳкам негизига қурилган ва бизни ҳеч қандай куч ленинча йўлдан четга чиқара олмайди.

Депутат область меҳнаткашларининг саноат ва қишлоқ хўжалигида эришган муваффақиятларини исбот этувчи ёрқин фактлар келтирди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи саноатнинг эски корхоналари реконструкция қилинганида ва янги корхоналар қурилганида, деди у, бу муваффақиятлар янада ортади. Гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришнинг ортиб бораётган ҳажми шуни талаб қилади.

Ульяновскдаги оғир ва уникаль станоклар заводининг расточниги депутат **Н. А. Волков** минбарга чиқади. Бу йил Ульяновск областига Ленин ордени топширилди. Ильич туғилиб ўсган бу область халқ хўжалигини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун ана шу юксак мукофотга сазовор бўлди. Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорлари, савдо, маданият, соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи ходимларидан уч мингдан ортиқ киши ҳукумат мукофотларини олди.

Бу қувончли воқеа, деди нотиқ, беш йиллик топшириқларини бажариш учун курашда биз, ульяновскликларнинг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди.

Ўртоқ Волков шаҳарнинг энг ёш корхоналаридан бири бўлмиш ўз заводи тўғрисида гапиради.

Депутат яна қуйидагиларни айтди: Ульяновск областининг тинч ижодий меҳнат билан банд бўлган ишчилари, хизматчилари ва колхозчилари жаҳонда халқаро вазиятни кескинлаштиришга интилаётган кучлар ҳали борлигини асло эсдан чиқармайдилар. Америка империализмининг Вьетнамдаги агрессив ҳаракатлари буни исбот қилади. Бутун дунё, деди депутат, Америка солдатлари ва офицерларининг — Вьетнам хотин-қизлари, болалари ва кексаларини ўлдираётган XX асрдаги ана шу ваҳшийларнинг ёвузликларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирмоқда. Биз ульяновскликлар Америка ҳарбийларнинг ваҳшиёна ҳаракатларидан қаттиқ ғазабланганлигимизни билдирамиз ва «Вьетнамдан қўлингни торт!» деб айтамиз.

А. Н Волковнинг нутқидан кейин Иттифоқ Советида музокараларни тўхтатиш тўғрисида таклиф тушди. Депутатлар бу таклифни бир овоздан қабул қилдилар. Шу билан Иттифоқ Советининг мажлиси тамом бўлди.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

МОСКВА, 17 декабрь. (ТАСС). Бугун кундуз соат 2 да Катта Кремль саройида СССР Олий Совети Миллатлар Советининг мажлиси бошланди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар **А. Я. Пельше, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Б. Н. Пономарев** ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Депутатлар СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси депутат Н. К. Байбаков ва СССР молия министри депутат В. Ф. Гарбузовнинг докладларини муҳокама қилишни давом эттирадилар.

Раислик қилувчи — Миллатлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Притицкий Литва ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари депутат **К. К. Кайрисга** сўз берди. Депутат айтдики, республиканинг бутун саноати 16 декабрда йиллик планни бажариб бўлди. К. К. Кайрис Литванинг индустрлаштириш процесларига батафсил тўхталиб ўтди. Республикада саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш етти йиллик мобайнидагина 2,2 баравар ортди. Саноатнинг бир қанча прогрессив тармоқлари — химия, электрон, радиотехника саноати вужудга келтирилди. Электр энергиясини ишлаб чиқариш қарийб тўрт миллиард киловатт соатга етди. Етти йиллик даврида Каунас ва Литва каби йирик электростанциялар ишга туширилди.

Ўртоқ Кайрис планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтган корхоналарнинг иш якунлари тўғрисида гапирди. Практика бир хил маҳсулотларни ишлаб чиқариш учун ихтисослаштирилган корхоналарни бирлаштириш бошқаришнинг яхши формаси эканлигини кўрсатди. Ҳисоб — ташкилий техникасини ишлаб чиқараётган «Сигма» фирмаси бунга мисол бўла олади. Корхоналарнинг бирлаштирилиши ишлаб чиқариш, капитал қурилиш, буюмларнинг янги турларини ўзлаштириш, заводлараро кооперативлаштириш, таъминот, молиявий ва моддий-техника ресурсларини қайтадан тақсимлаш масалаларини оператив ҳал этиш имкони берди.

Туркманистон ССР Олий Советининг Президиумининг Раиси депутат **А. Қиличев** бундай деди: Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги Давлат плани, лойиҳаси ва мамлакатнинг 1967 йилги бюджети лойиҳаси партия XXIII съезди қўйган вазифаларга тамомила мувофиқдир. Депутат А. Қиличев 1967 йилда республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш истиқболлари ҳақида гапирди.

Аввалги йиллардагидек 1967 йилда ҳам Туркманистоннинг нефть ва химия саноати тез суръатлар билан ривожланади. Химия саноати маҳсулотининг ҳажми 16 процент кўпаяди. Енгил саноат янада ривожланади. Жундан тўқиладиган устки трикотаж ишлаб чиқариш учдан бир қисмидан кўпроқ ортади, модель пойафзал ишлаб чиқариш 23 процент кўпаяди.

Нотиқ айтдики, колхозлар, совхозларнинг ва қишлоқлардаги қурилиш ташкилотларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга жиддий эътибор берилади. Аҳолининг моддий фаровонлиги ошади.

Серnур районидаги Мустаевка ўрта мактабининг ўқитувчиси депутат **З. А. Федорова** сессия минбарига чиқиб, Мари АССР меҳнаткашларининг ҳозирги ҳаёти тўғрисида, қувонч ва ташвишлари ҳақида гапирди.

Мамлакатнинг халқ хўжалиги плани ва бюджети лойиҳасида, деб таъкидлади ўртоқ Федорова, халқ маорифига кўп маблағ ажратиш кўзда тутилган. Ўқитувчи сифатида, бу нарсадан мен айниқса қувонаман. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўрта умумий таълим мактаби ишларини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори халқ маорифи ишида олға қараб янги қадам қўйишни кўзда тутади.

Депутат республикада мактаб ва медицина муассасалари биноларини қурилишини яхшилаш билан боғлиқ бўлган бир қанча конкрет масалаларни ўртага қўйди.

ВЦСПС секретари депутат **В. И. Прохоров**, айтдики, корхоналарнинг ва саноатдаги бутун-бутун тармоқларнинг 1967 йилги планларини муҳокама қилишда касаба союз ташкилотлари ва кенг жамоатчилик қатнашди. Мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш планининг лойиҳаси ВЦСПС Президиумида қараб чиқилди.

Планнинг ҳар бир бўлими, бюджет лойиҳасининг ҳар бир моддаси, деб таъкидлади депутат, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг халқ равнақи ва бахт саодати тўғрисида астойдил ғамхўрлик қилаётганлигини ифода этади.

Мамлакатда бир йил ичидагина неча миллион квадрат метр ҳажмида уй-жой қурилади. Уй-жой қурилиши кўламларини аниқ тасаввур этмоқ учун қуйидагиларни айтиб ўтиш кифоядир: Бир йил ичида 7 миллионли аҳолиси бўлган Москва каби тахминан иккита шаҳар қурилади. Социал-маданий тадбирларга сарф қилинадиган маблағлар беш процентдан зиёд ортади. Социал страхование ишларига 12,4 миллиард сўм, ёки урушдан аввалги 1940 йилдагига нисбатан 14 баравар кўп маблағ ажратилади. 1967 йилда санаторийларда, дам олиш уйларида, туристик базаларда социал страхование маблағлари ҳисобига бериладиган йўлланмалар билан олти миллиондан ортиқ киши дам олади ва даволанади.

КПСС Бошқирдистон область комитетининг иккинчи секретари депутат **Л. А. Бородин** ўз нутқида қуйидагиларни айтди:

— Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ленинча ташқи сиёсатни оғишмай амалга ошириб, халқаро майдонда Совет Иттифоқининг обрўсини янада кўтариш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Пекиндаги бузғунчиларнинг ғаразли туҳматига қарамай ҳамда социалистик лагерининг ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги тобора кўпроқ мустаҳкамланмоқда.

Депутат Бошқирдистоннинг халқ хўжалигини ва шу жумладан нефть саноатини ривожлантириш масалаларига тўхталиб ўтди.

Нотиқ Жанубий Сибирь магистралининг охирги қисми бўлган Белорецк — Чишма темир йўли қурилишини жадаллаштириш зарур эканлигини ҳам айтди. Бу йўл Сибирь, Қозоғистон ва Ўрта Осиёнинг мамлакатдаги марказий районлар билан транспорт алоқасини ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга бўлади. Бу йўлнинг фойдаланиш учун топширилиши Бошқирдистоннинг хом ашё ресурсларидан тўлароқ фойдаланиш имконини беради.

Латвия ССР Фанлар академиясининг президенти депутат **К. К. Плауде** республика ишчилари ва колхозчиларининг муваффақиятларини кўрсатиб ўтиш билан бирга ўз нутқининг асосий қисмини мамлакат экономикаси ва мудофаа қобилиятини янада ривожлантиришда замонавий фаннинг ролига бағишлади.

Латвияда кўпгина илмий ишлар жорий қилинди. Аммо, турмуш олимлар билан практикларнинг ҳамкорлигини янада тез ривожлантириш, илмий муассасалар билан саноат корхоналари, шунингдек қишлоқ хўжалик корхоналари ўртасида бевосита алоқа ўрнатиш кераклигини кўрсатади. Олий ўқув юртларининг студентларини илмий ишларга кенг жалб этиш керак. Уларнинг диплом лойиҳалари тематикасини бу лойиҳалардан амалий турмушда фойдаланишни кўзда тутиб планлаштириш лозим.

Қирғизистон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **Б. Мамбетов** бундай деди: Асосан тоғларда жойлашган яйловлар Қирғизистондаги барча қишлоқ хўжалик экинзорларининг 82 процентини ташкил этади. Тоғ этакларидаги водийнинг гўшт, жун, шунингдек чорва моллар учун хашак етиштиришни кўпайтириш резервига айлантириш лозим. Бунинг учун тикка тоғ этакларида, мураккаб табиий шароитларда ишлай оладиган махсус техникани яратиш керак.

Донли ва бошқа экинлар етиштириш учун яроқсиз бўлган тоғ ёнбағирларидан боғ ва токзорларни вужудга келтириш учун фойдаланиш мумкин. Шундай қилганимизда Қирғизистон мева етказиб берувчи йирик республика бўлиб қолади. Бу масалаларни ҳал этишда СССР Госплани ва Мелиорация ҳамда сув хўжалиги министрлиги республикага ёрдам бериши керак.

Ўртоқ Мамбетовнинг фикрича, қишлоқ аҳолисига ва хусусан чўпонларга маданий-маиший хизмат кўрсатишга катта эътибор бериш лозим.

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри депутат **И. Ф. Синицин** СССР Олий Совети сессиясининг минбаридан министрликнинг иши ҳақида айтилган танқидий мулоҳазаларни ҳаққоний деб топди. У, КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитетининг Пленумлари қўйган вазифаларни ҳал этишда қишлоқ меҳнаткашларига ёрдам берадиган янги машиналар ҳақида батафсил гапирди.

Министр айтдики, халқ хўжалиги 1967 йилда неча юз минглаб трактор, жуда кўп дон ўриш комбайнлари ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини олади. Мелиорация ишлари учун керакли техникани ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади.

Ҳозирги вақтда партия XXIII съездининг Директиваларига мувофиқ, корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш тадбирлари амалга оширилмоқда, бир қанча заводларда эса, цехлар реконструкция қилинмоқда ва янги цехлар қурилмоқда.

Депутат И. Ф. Синициннинг нутқидан кейин Миллатлар Советининг мажлиси ёпиқ, деб эълон қилинди.

19 декабрда сессия ўз ишини давом эттирди. (ТАСС).

* * *

19 декабрь эрталаб соат 10 да Кремлда Миллатлар Совети Раисининг ўринбосари депутат Л. С. Соболев раислигида Миллатлар Советининг мажлиси очилди.

Мажлис аҳли **А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев** ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Депутатлар СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси депутат Н. К. Байбаков билан СССР молия министри депутат В. Ф. Гарбузов докладларини муҳокама қилишни давом эттирдилар. Меҳнаткашлар депутатлари Тбилиси шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси **Ш. Е. Бухарашвили** музокарада биринчи бўлиб сўзга чиқди.

СССР граждан авиацияси министри депутат **Е. Ф. Логинов** айтдики, Аэрофлот ҳозир жаҳондаги ҳаво транспорти қилаётган ҳамма ишларнинг 20 процентга яқинини бажармоқда. Граждан авиациясининг учувчилари мамлакат колхоз ва совхозларида экинларнинг ҳосилдорлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Бу йил улар 60 миллион гектардан ортиқ майдонга химиявий ишлов бердилар, 30 мингдан ортиқ хўжаликка хизмат кўрсатдилар.

Халқаро алоқалар ҳам йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Аэрофлот ҳозиргача жаҳондаги 51 мамлакат билан бевосита ҳаво алоқаси ўрнатиш тўғрисида битим тузди. Яқин вақт ичида Япония ва АҚШга самолётлар уча бошлайди.

КПСС XXIII съезди авиаторлар олдига техникани янада тараққий эттириш вазифасини қўйди. Биз аэропортларни қайтадан қуроллантиришимиз, уларни ярим автомат ва автомат бошқарув системаси билан таъминлашимиз лозим. Машиналар парки кўпайтирилганлиги туфайли аэрофлот келгуси йилнинг ўзидаёқ пассажирлар ташиладиган 200 тадан ортиқ янги рейс очиши керак.

Нотиқ ҳаво транспорти бирлашмалари планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказилиши муносабати билан граждан авиацияси олдида турган вазифаларни гапириб берди.

Петрозаводск уй-жой қурилиши тресті участкасининг бошлиғи депутат **А. П. Кузьмин** сўзлади.

Татаристон АССР Министрлар Советининг Раиси депутат **Г. И. Усмонов** ўз нутқида нефть ва газ саноатига асосий эътибор берди. Илғор методлар ишлаб чиқаришга жорий этилганлиги туфайли Татаристонда нефть чиқариш жадал суръатлар билан бормоқда, нефть билан бирга чиқадиган газни қайта ишлаш ҳажми ўсмоқда. Бироқ, республика олаётган табиий ресурсларни қазиб чиқариш планларида ҳамиша ҳам кончилик масалалари комплекс ҳал қилинаётир, деб бўлмайди. Нефть конларида нефть билан бирга чиқадиган кўп миқдордаги газ ёндириб юборилмоқда; химия ва нефтни қайта ишлаш тармоқлари суст ривожланмоқда. Республика территориясидаги углеводород хом ашёсидан оқилона фойдаланилмаяпти, деди депутат, биз эса аслида бу масалани ҳал этишга таъсир қилиш имкониятидан маҳруммиз.

Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари депутат **Г. А. Арзуманян** капитал қурилиш масалалари устида гапирди.

Қурилиш ишлари планлари, деди у, кўпинча бажарилмай қолмоқда. Қурилишнинг пландаги ва ҳақиқатдаги муддатлари ҳали ҳам катта. Ишга тушириладиган объектлар етарли маблағ ва ресурслар билан кўп вақт таъмин этилмайди, бу эса, объектларни ишга тушириш муддатларини пайсалга солади ва битмай қолиб, келгуси йилга қолдириладиган қурилишлар сонини кўпайтиради.

Ўртоқ Арзуманяннинг фикрича, қурилишга раҳбарлик қилишнинг мавжуд формаси ва рағбатлантириш системаси хўжалик юритилишнинг замонавий талабларига ҳамиша ҳам жавоб беравермайди. Қурилиш ташкилотлари чала қолган қурилиш учун жавоб бермайдилар ва битмай қолган қурилишлар ҳажмини камайтиришдан баъзан жавобгар бўлмайдилар. Депутат қурилиш ташкилотларининг хўжалик ҳисобини ва уларни моддий рағбатлантиришни қурилиш маҳсулоти кўрсаткичларига бўйсундиришни, яъни қуриб битказилган ва фойдаланиш учун топширилган объектлигина тан олишни таклиф қилди.

КПСС Коми область комитетининг биринчи секретари депутат **И. П. Морозов** мамлакат Европа қисмининг шимолий районлари учун энергетика базаси вужудга келтириш зарурлиги тўғрисида гапирди.

Коми АССР вакилининг нутқидан кейин Миллатлар Совети СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани ва бюджети тўғрисидаги докладларни муҳокама қилишни тамомлади.

ИТТИФОҚ СОВЕТИ БИЛАН МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

Кундузи соат 2 да Катта Кремль саройида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бошланди.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқларни депутатлар билан меҳмонлар самимий кутиб олишди.

Мажлисни Иттифоқ Советининг раиси **И. В. Спиридонов** очди.

Депутат ўртоқлар, деди у, ўзингизга маълумки, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби ўртоқ Леонид Ильич Брежнев туғилган кунга бугун 60 йил тўлди. **(Давомли қарсаклар).**

Коммунистик қурилишда, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда Улуғ Ватан уруши фронтларида немис фашист босқинчиларига қарши олиб борилган курашда кўрсатган катта хизматларини тақдирлаб ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ўртоқ Леонид Ильич Брежневга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони бериб, Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медалини топшириш тўғрисида фармон чиқарди. **(Давомли қарсаклар).**

Бугун Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Николай Викторович Подгорний ўртоқ Брежневга Ленин ордени билан «Олтин Юлдуз» медалини топширди. **(Қарсаклар).**

Депутат ўртоқлар, сизларнинг номингиздан, ССР Иттифоқи Олий Совети номидан ўртоқ Леонид Ильич Брежневни туғилган куни билан ва унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони олий унвони берилганлиги билан сидқидилдан қизғин табриклашга ижозат бергайсиз. **(Узоқ давом этувчи гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради).**

Леонид Ильич, Сизга совет халқи бахт-саодати йўлидаги, коммунизм тантанаси йўлидаги самарали фаолиятингизда чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик ва узоқ умр тилаймиз. **(Қарсаклар).**

Шундан кейин СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси депутат **Н. К. Байбаков** СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани тўғрисидаги доклади юзасидан якунловчи нутқ сўзлади.

СССР Олий Совети 1967 йилги СССР давлат бюджети тўғрисидаги ва 1965 йилги СССР давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги докладлар юзасидан СССР молия министри депутат **В. Ф. Гарбузовнинг** якунловчи сўзини тинглади.

СССР Олий Советининг сессияси СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлашга ўтди. СССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат **М. П. Георгадзе** доклад қилди.

СССР Олий Совети СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлади ҳамда тегишли қонунлар ва қарорлар қабул қилди.

Шундан кейин СССР Олий Совети Конституцияни ишлаб чиқувчи комиссия составини тўлдириш тўғрисидаги таклифни қараб чиқди.

Конституцияни ишлаб чиқувчи комиссиянинг СССР Олий Совети депутатлари қаторидан чиқиб қолган ёки ҳозирги вақтда депутат бўлмаган аъзолари ўрнига комиссия составига қуйидаги депутатлар сайланди: **Ю. В. Андропов, Н. Х. Арутюнян, Н. К. Байбаков, В. И. Большухин, А. Э. Восс, А. А. Гречко, Н. Г. Егоричев, М. В. Зимянин, К. Ф. Ильяшенко, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, А. Қиличев, П. В. Кованов, В. И. Конотоп, А. Е. Кочинян, А. М. Крюков, Ф. Д. Кулаков, В. Е. Маркина, В. В. Мацкевич, П. М. Машеров, С. Б. Ниёзбеков, И. Г. Петровский, Т. С. Пряхин, З. П. Пухова, Н. Н. Русаков, Г. Ф. Сизов, М. С. Соломенцев, Л. Н. Толкунов, Д. Ф. Устинов, М. Холов, П. Е. Шелест, Н. А. Шчелоков, М. А. Яснов.**

Конституцияни ишлаб чиқувчи комиссиянинг еттинчи чақириқ Олий Совет иккинчи сессиясида тузатишлар киритилган состави «Правда» ва «Известия» газеталарида эълон қилинади.

СССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади. (ТАСС).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг

ҚОНУНИ

СССРНИНГ 1967 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. СССР Министрлар Совети тақдим этган 1967 йилги СССР давлат бюджети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари докладлари юзасидан қабул қилинган ўзгартишлар билан, чунончи: жамики даромадлар бўйича 110.249.925 минг сўм миқдорида ва жамики харажатлар бўйича 110.015.201 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 234.724 минг сўм миқдорида ошиқ қилиниб тасдиқлансин.

2-модда. СССРнинг 1967 йилги Давлат бюджетида давлат ва кооператив корхоналаридан ва ташкилотларидан келадиган даромадлар — оборот солиғи, асосий ишлаб чиқариш фондлари ва оборот маблағлари учун олинадиган ҳақ, фойдадан ажратмалар, даромад солиғи ҳамда социалистик хўжаликдан келадиган бошқа даромадлар — жами 100.366.460 минг сўм миқдорида белгилансин.

3-модда. 1967 йилги СССР давлат бюджетида халқ хўжалигини — оғир саноат, бинокорлик индустрияси, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалиги, транспорт, уй-жой-коммунал хўжалигини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришни пул билан таъминлашга қилинадиган харажатлар жами 46.917.070 минг сўм миқдорида белгилансин.

4-модда. 1967 йилги СССР давлат бюджетида социал-маданий тадбирларга — умумий таълим мактаблари, техникумлар, олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот муассасалари, профессионал-техника ўқув юртлари, кутубхоналар, клублар, театрлар, матбуот, радиоэшиттириш ҳамда маориф ва маданиятга доир бошқа тадбирларга; касалхоналар, болалар яслилари, санаторийлар ҳамда соғлиқни сақлаш ва физкультурага доир бошқа муассасаларга; пенсия ва нафақалар тўлашга ажратиладиган маблағлар жами 42.918.267 минг сўм миқдорида, шу жумладан, давлат социал страхование бюджети бўйича жами 12.391.748 минг сўм миқдорида белгилансин.

5-модда. 1967 йилги СССР давлат бюджетида мамлакат мудофаасига бериладиган маблағлар 14.500.000 минг сўм миқдорида белгилансин.

6-модда. 1967 йилги СССР давлат бюджетида давлат ҳокимияти органларини, давлат бошқарув органларини, суд ва прокуратура органларини сақлаб туришга бериладиган маблағлар 1.434.938 минг сўм миқдорида белгилансин.

7-модда. 1967 йилги Иттифоқ бюджети даромадлар бўйича 58.680.707 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 58.445.983 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 234.724 минг сўм миқдорида ошиқ қилиб тасдиқлансин.

8-модда. Иттифоқдош республикаларнинг 1967 йилги давлат бюджетлари даромадлар ва харажатлар бўйича 52.799.773 минг сўм миқдорида белгилансин; шу жумладан иттифоқдош республикалар бўйича қуйидагича белгилансин:

Россия Совет Федератив Социалистик Республикаси	27.696.221
Украина Совет Социалистик Республикаси	9.899.708
Белоруссия Совет Социалистик Республикаси	2.067.201
Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси	2.224.860
Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси	3.984.110
Грузия Совет Социалистик Республикаси	979.910
Озарбайжон Совет Социалистик Республикаси	1.007.580
Литва Совет Социалистик Республикаси	932.252
Молдавия Совет Социалистик Республикаси	599.940
Латвия Совет Социалистик Республикаси	654.589
Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси	599.851
Тожикистон Совет Социалистик Республикаси	539.402
Арманистон Совет Социалистик Республикаси	638.825
Туркманистон Совет Социалистик Республикаси	520.153
Эстония Совет Социалистик Республикаси	455.171

9-модда. 1967 йилда умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан иттифоқдош республикаларнинг давлат бюджетларига бериладиган ажратмалар қуйидаги миқдорда тасдиқлансин:

а) оборот солиғи тушумларидан: РСФСРга 29,1 процент, Украина ССРга 35,4 процент, Белоруссия ССРга 70,8 процент, Ўзбекистон ССРга 100 процент, Қозоғистон ССРга 100 процент, Грузия ССРга 83,4 процент, Озарбайжон ССРга 83,6 процент, Литва ССРга 84,1 процент, Молдавия СССРга 37,1 процент, Латвия ССРга 19,2 процент, Қирғизистон ССРга 90,8 процент, Тожикистон ССРга 94,9 процент, Арманистон ССРга 95,4 процент, Туркманистон ССРга 100 процент, Эстония ССРга 58,3 процент;

б) 1967 йилда сотиладиган ва эркин муомалада бўладиган давлат ички ютуқли заёмидан келадиган пул миқдоридан 50 процент;

в) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан Тожикистон ССР ва Арманистон ССРнинг давлат бюджетларига 100 процент.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат планида кўзда тутилган тадбирларни пул билан таъминламоқ учун 1967 йилда Иттифоқ бюджетининг маблағларидан Ўзбекистон ССРнинг давлат бюджетига 254.522 минг сўм, Қозоғистон ССРнинг давлат бюджетига 892.889 минг сўм ва Туркманистон ССРнинг давлат бюджетига 83.144 минг сўм ажратилсин.

10-модда. 1967 йилги СССР давлат бюджети юзасидан киритилган ва Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг доимий комиссиялари: план-бюджет, саноат, транспорт ва алоқа, қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот, халқ маорифи, фан ва маданият, савдо ва маиший хизмат комиссияларининг хулосаларида баён этилган таклиф ва мулоҳазаларни, шунингдек СССР Олий Совети палаталарининг мажлисларида депутатлар айтган таклиф ва мулоҳазаларни қараб чиқиб, шуларга доир тегишли қарорларни қабул қилиш СССР Министрлар Советига топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1966 йил, 19 декабрь.

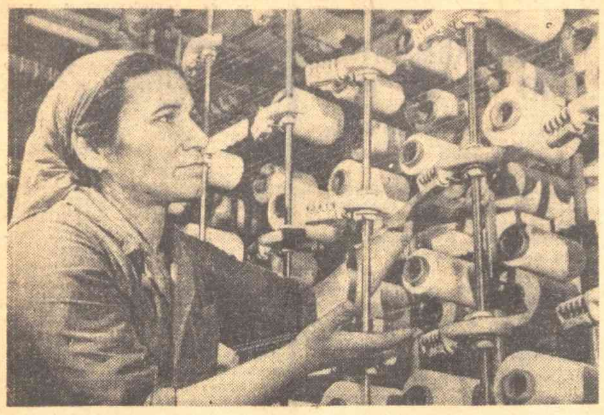

Тошкентдаги пайпоқ-трикотаж фабрикаси ўраш цехининг ишчиси Маҳсума Ҳасанова доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақада ғолибликни эгаллаб келаётир. Чапдаги суратда: пешқадам ишчи ўртоқ М. Ҳасанова. Ўнгдаги суратда эса, «Главмосстрой»нинг 178-қурилиш бошқармаси илғор ғишт терувчиларидан А. З. Лученко ва П. М. Яриков ўртоқларни кўриб турибсиз. Янги Тошкентни бунёд этишга самарали ҳисса қўшаётган бу азаматлар кундалик топшириқларни муттасил равишда ошириб адо этаётирлар.

Н. Глауберзон фотолари.

ҚИШЛОВ—СИНОВ!

Чорвадорлар учун йилнинг тўрт фасли ҳам алоҳида хусусиятга эгадир. Ёзда қишловга ем-хашак жамғарилади, кузда совлиқлар урчитилади, баҳорда қўзилатиш кампанияси ўтказилади. Буларнинг ҳаммаси бирбиридан муҳим, масъулиятли. Агарда совлиқлар ва сигирлар вақтида, зоотехника кўрсатмаси асосида урчитилмаса, улардан нормал бола олиш қийин.

Чорвадорлар учун қиш айниқса жуда ташвишли бўлади. Қишловга пухта тайёргарлик кўрмаган, молларга етарли ем-хашак жамғармаган чорвадор ғафлатда қолади.

Қорамолчилик ва қоракўлчиликка ихтисослаштирилган хўжалигимизда ана шу тадбирларга катта эътибор берилади. Ферма мудирлари, бўлим бошқарувчилари, чўпон-чўлиқлар ўз бурчларини ҳавас билан бажарадилар. Совхозимизда чорвачилик ходимларини бир ишдан иккинчи ишга олиб қўявериш, беҳуда алмаштириш ҳоллари йўқ. Фермаларда совлиқлар алоҳида, қўзилар алоҳида, қўчқорлар алоҳида отарларда, сигир ва бузоқлар алоҳида ажратиб боқилади. Чўпон-чўлиқларга, сигир ва бузоқ боқувчиларга топшириқлар берилади. Уларга ана шу топшириқларни бажаришларига қараб иш ҳақи тўлаб борилади.

Совхозимиз чорвадорлари шу тадбирларга амал қилиб, ферма ва отарларда хўжалик ҳисобини жорий этиб яхши натижаларга эришяптилар. Биз бултур ҳам қишловни хатарсиз ўтказиб, беш йилликнинг биринчи йилини барча кўрсаткичлар бўйича самарали якунладик. Совлиқлардан қўзи олиш планини анча ошириб бажардик. Давлатга қоракўл тери топшириш ва наслга қўзи қолдириш планлари муваффақиятли адо этилди. Ҳар бир қўйдан 2.7 килограмм ўрнига 3,5 килограммдан сифатли жун қирқиб олдик. Давлатга жун топшириш планини қарийб 130 процент бажардик.

Хўжалигимизнинг асосий кўрсаткичларидан ҳисобланган гўшт ва сут етиштириш ҳамда харид қилишда айниқса яхши натижалар қўлга киритилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 215 килограммдан қўйнинг оғирлиги 45 килограммдан ва чўчқаники 81 килограмм ўрнига 85 килограммдан бўлиши таъминланди. Давлатга пландаги 4760 центнер ўрнига 4950 центнер семиз гўшт топширдик. Сут сотиш топшириғини муддатидан икки ой олдин 105 процент бажардик.

Ферма ва отарларда ҳисоб-китоб ишларини тўғри ташкил этиб, гўшт ва сут етиштириш таннархини анча арзонлаштирдик. Ҳар центнер гўшт етиштиришдан 10 сўм 17 тийин тежаб қолдик. Ҳар центнер қўй гўшти етиштириш учун ишлаб чиқаришдаги 48 сўм 50 тийин ўрнига 34 сўм 66 тийин сарфланди ва кўп миқдорда маблағ тежаб қолинди. Ҳар бир центнер сутни 14 сўм, ҳар дона қоракўл терини 8 сўм 9 тийинга туширдик. Кўп ва сифатли жун етиштирилиб, катта даромад олинди. Шундай қилиб, ишлаб чиқариш планида 281 минг сўм фойда олиш кўзда тутилганди. Ҳозирдаёқ 309 минг сўм фойда олдик.

Айрим чўпон ва молбоқарларимиз чорва қишловини зоотехника талаблари асосида ўтказиб янада яхши кўрсаткичларга эришдилар. Моҳир чорвадорлар Ҳомид Халилов ҳар юз бош совлиқдан 125 тадан қўзи, ҳар қўйдан 3,8 килограммдан жун қирқиб олди. Толиббой Нуримов 70 бош сигир боқиб, 11 ойда ҳар биридан 900 ўрнига 1100 килограммдан сут олди. Айтақул Боширов, Шерқул Исмоилов, Абдумурод Ҳамроев ўртоқлар ҳам худди шундай кўрсаткичларга эришдилар. Ҳар юз бош сигир ҳисобига 85 ўрнига 90 тадан бузоқ олишга муваффақ бўлдилар. Орденли чўпон Йўлдош Исҳоқов, Мамадиёр Қўқонов, Эркин Эшқувватов ўртоқлар ҳар юз совлиқдан 120 тадан қўзи олдилар. Совхозимиз бузоқ олиш планини ошириб бажарди.

Чорвадорларимиз беш йилликнинг иккинчи йилида янада улкан марраларни кўзлаб иш тутяптилар. Биз Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг эллик йиллигини муносиб кутиб олиш учун конкрет чора-тадбирларни белгилаб чиқдик. 1967 йилда ҳар юз бош сигирдан 95 тадан бузоқ, ҳар сигирдан камида 1500 килограммдан сут олиш, ҳар юз совлиқдан 125 тадан қўзи ва қўй бошига 3.6 килограммдан жун етиштиришга қарор қилдик. Биринчи кварталда гўшт тайёрлаш планини январь ойидаёқ бажариш учун ҳозир 550 бош қорамол, 400 бош қўй, 600 бош чўчқа бўрдоқига боқилмоқда.

Бу йил чорва қишловига ҳар йилдагидан пухта тайёргарлик кўрган ҳолда киришдик. 7400 гектар ердаги буғдой ва арпа ҳосили ўриб-йиғиб олингач, ундан чиққан сомон сигирхона ва бўрдоқига боқиш пунктлари атрофига ташиб келтирилди. Ҳаммаси бўлиб 2000 тонна сомон, 1010 тонна беда, 2045 тонна пичан, 968 тонна янтоқ ғарамлаб қўйилди. Умуман 5732 тонна дағал хашак жамғариш плани 6024 тонна қилиб бажарилди. Бунинг олтмиш процентдан кўпи «ДКУ-1, 2» ларда майдаланиб, яйлов жойларига ташиб келтирилди. Бўғоз сигирлар ва совлиқлар ана шу майдаланган хашак ва ширали озуқалар билан боқиляпти. Ўтган йили ҳар қўй учун 125 килограммдан хашак жамғарган эдик, қиш яхши келиб, бунинг бир қисми ортиб қолди. Бу йил эса қўй бошига 150 килограммдан дағал хашак тўпладик.

Биз қишловни хартарафлама муваффақиятли ўтказиш учун ҳар бир отарга қўшимча ишчи кучи ажратдик. Фермаларга бир неча автомашиналарни сафарбар этдик. 25 та кўра ремонтдан чиқарилди. Чўпон-чўлиқлар иссиқ кийимлар билан таъмин этилди. Қишлов олдидан отарларга қарашли қудуқлар тозаланди. Қудуқлардан механизмлар ёрдами билан сув чиқаряпмиз. Совуқ кунлари қўй-қўзилар ёпиқ қўраларда ва бошқа иссиқ биноларда сақланади.

Қишлов-чорвадорлар учун катта синов! Биз бутун куч ва эътиборни чорва қишловини муваффақиятли ўтказишга қаратмоқдамиз. Мана, қишловнинг дастлабки ҳафталари ўтяпти. Биз ҳозирча битта ҳам молнинг нобуд бўлишига йўл қўйганимиз йўқ. Ҳаво яхши кунларда қўйлар далада, яйловларда боқиляпти.

Ҳ. ҲАКИМОВ,
Самарқанд область, Пойариқ районидаги Киров номли совхоз директори.

Сўз—тажрибакор деҳқонларга

ЯНГИ РЕЖАЛАР

Деҳқончилик мавсумий иш эмас. Йилнинг ҳамма фаслларида ҳам ишлаган деҳқон ютади, унга ғалаба ёр бўлади. Колхозимиз деҳқонлари буни яхши билишади. Шунинг учун улар қишин-ёзин бир маромда меҳнат қиладилар. Шунга кўникиб қолганмиз. Ҳалол меҳнатимиз зое кетмаяпти, ҳар йили мўлжалдагидан ҳам кўпроқ ҳосил етиштирмоқдамиз.

Масалан, бултур кузги-қишки ишларни ўз вақтида амалга оширган эдик. Барча пахта майдонини кузда ўғит солиб шудгорладик. Суғориш тармоқларини қишда тозалаб, кўкламга шай қилиб қўйгандик. Баҳорда иш енгил бўлди. Чигитни барвақт экиб, бехато ундириб олдик. Ҳосил ҳам эрта етилди. 1780 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 28 центнер ўрнига 30,5 центнердан хирмон кўтардик. Давлатга 5.420 тонна «оқ олтин» етказиб бердик. Бу, бултургига нисбатан 510 тонна кўп. Бошқача қилиб айтганда бир йилда ҳосилдорликни гектар бошига 2,5 центнер оширдик. Хўжалигимиз шароитида бу катта гап. Ҳосилнинг 1560 тоннаси «зангори кема»ларда териб олинди. Топширилган пахтанинг 90 процентга яқини биринчи сортларга қабул қилинди.

Сметада бу йил 2 миллион сўмдан ортиқроқ даромад олиш кўзда тутилган эди. Амалда эса 2 миллион 860 минг сўм даромад қилдик. Ҳар бир колхозчининг ўртача ойлик иш ҳақи 92,5 сўмга тўғри келди.

Исмоилжон Содиқов, Набижон Азимов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 34-35 центнерга етказилди. Муҳаммаджон Аҳмедов бригадаси 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил йиғиб олди. Адир бағрида деҳқончилик қилган Ғуломиддин Норхолов бошлиқ бригаданинг марду-майдонлари 136 гектар ердан 18 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил кўтардилар.

Бу ютуқларнинг ҳаммаси меҳнат ва фақат меҳнат билан қўлга киритилди. Колхозимиз деҳқонлари келгуси йили бу йил эришилган ютуқларни мустаҳкамлабгина қолмай, бундан ҳам улканроқ натижаларга эришишга қатъий аҳд қилдилар. Биз савайликлар ташаббусига қўшилиб, беш йилликнинг иккинчи йилида ҳар гектар ердан ўртача 32 центнердан ҳосил олишни дилимизга тугиб қўйдик. Бу эса осон иш эмас. Лабзи ҳалол деҳқонларимиз ана шу қийин вазифани фидокорона меҳнат билан бажаришмоқчи.

Юбилей йили ҳосили учун замин яратиш соҳасида баъзи ишлар қилинди. 1950 гектар ер шудгорлаб қўйилди. Шудгорлашни қисқа муддатда — 20 кунда тамомладик. Ҳамма майдон 30-34 сантиметр чуқурликда ҳайдалди.

Бунга қандай қилиб эришилди? Ишни конвейер усулида икки сменада ташкил қилдик. Пайкаллар ҳосилдан тозаланиши биланоқ, у ерга ғўзапоя юлиш, ташиб чиқариш, ўғитлаш ва ҳайдаш учун машиналар комплексини юбориб турдик. 21 та ғўзапоя юлиш, 20 та ҳайдов трактори тўла куч билан ишлатилди. Механизаторларга яхши шароит яратиб берилди. Улар иссиқ овқат, иссиқ кийим билан таъминланди. Ҳар бир механизатор ўз зиммасига 100-150 гектардан ер ҳайдаш юзасидан мажбурият олиб, астойдил ишлади. Деярли ҳамма механизаторлар ўз мажбуриятини бажаришди. Муҳаммаджон Ҳошимов, Сотиболди Ҳайдаров, Набижон Мамажонов ўртоқлар каби тракторчилар 130-160 гектардан ер ҳайдадилар. Бу азаматлар иш сифатининг ҳам юқори бўлишига эришдилар.

Колхозда сифат комиссияси тузилган. Агроном Иброҳимжон Каримов бошлиқ комиссия аъзолари шудгорнинг сифати устидан назорат олиб бордилар. Улар 5 ва 9-бригадаларда 14 гектар шудгорни брак қилдилар. Бу майдон иккинчи марта ҳайдалди. Ортиқча харажатлар айбдор кишилардан ундирилди.

Шундан сўнг ҳар бир механизатор сифат учун жон куйдирди. Шудгор олдидан ҳар гектар ерга 400 килограммдан суперфосфат ва етарли миқдорда маҳаллий ўғит солинди. Шу кунларда ҳам далага маҳаллий ўғит чиқариш қизғин давом этяпти. 10 та прицепда гўнг ташилмоқда.

Энди икки оғиз сўз алмашлаб экиш тўғрисида. Колхозимизда вильт билан зарарланган майдонлар бор. Бу, ҳосилдорликни оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Биз вильтдан қутилиш учун алмашлаб экишга зўр беряпмиз. Ҳар йили пахта майдонининг 80-100 гектарига бошқа экинлар экмоқдамиз. Унинг ўрни беда, маккажўхори экилган ерлар билан тўлдирилаётир. Алмашлаб экилган майдонларда ҳосилдорлик ортиб бормоқда.

Мана, бир мисол. Бултур кузда 100 гектар бедапоя сифатли ҳайдаб қўйилди. Тожиакбар Юнусов бошлиқ бригада аъзолари ана шу майдоннинг 20 гектарида деҳқончилик қилиб, ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олдилар. Бригаданинг қолган 80 гектар еридан эса 29 центнердан хирмон кўтарилди. Аҳмаджон Сидиқов бошлиқ бригада ерлари вильтнинг уяси ҳисобланади. Бу бригада деҳқонлари агротехника қоидаларига тўла амал қилиб, йил-ўн икки ой ишласалар ҳам ҳосилдорлик 27 центнердан ошмасди. Ўтган йили бригада пахтакорлари илгари маккажўхори экиб қилинган 22 гектар ерга чигит эккан эдилар. Ана шу майдоннинг гектаридан 32 центнердан пахта олинди.

Фактлар кўрсатиб турибдики, алмашлаб экишда ҳикмат кўп. Биз келгуси йили беда ва маккажўхори етиштириб келинаётган 100 гектар ерга чигит экмоқчимиз. Ҳозир ана шу майдонларни ҳам чуқур ҳайдаб қўйдик.

Фурсатдан фойдаланиб, бу йил шудгорлаш даврида юз берган қийинчилик ҳақида гапирмоқчиман. Кейинги йилларда ерни чуқур ҳайдаш фойдали деб топилди ва ҳамма хўжаликлар шунга интиладиган бўлиб қолди. Биз ҳам шундай қиляпмиз. Хўш, ерни чуқур ҳайдашга қандай қилиб эришяпмиз? **Плуглар ерни 26-27 сантиметр чуқурликда ҳайдашга мўлжалланган. Шунинг учун барча колхоз ва совхозларнинг мутахассислари плугларни 30-35 сантиметр чуқурликда ер ҳайдайдиган қилиб мослаштирмоқдалар. Бу ишни бажариш осон бўлмаяпти. Плуг ишлаб чиқарадиган заводларнинг коллективлари келгусида буни эътиборга оладилар, деган умиддамиз.**

Шугорлашни тамомладик деб даладаги ишни тўхтатиб қўйганимиз йўқ. Ҳали қилинадиган ишлар кўп. Ер ҳайдашдан бўшаган 10 та трактор дарҳол ер текислашга мослаштирилди. Скреперчиларимиз ана шу тракторлар рулига ўтириб, зовурлар бўйидаги тупроқларни пайкалларга суриб, ерга-ер қўшмоқдалар.

Кузги-қишки тадбирлар планида 2500 метр ариқни бетонлаштириш кўзда тутилган. Бу ишни ҳам бошлаб юборганмиз. Битта экскаватор ва колхозчиларимиз ариқ-зовурларни тозалаш билан банд. Бу ишларни январь ойи ичида тугаллаш учун кураш кетяпти. Хўжалигимиздаги ҳар бир деҳқон «қиш бекорчилик эмас, ишни бўшаштирмаймиз» демоқда.

Ш. ОЛИМОВ,
Хўжаобод районидаги Димитров номли колхознинг раиси.

ЧОРВАДОРЛАР КЕНГАШИ

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон чорвадорларининг кенгашида Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари П. Сеитов доклад қилди, Докладчи ва музокарага чиққан ўртоқлар чорвачиликдаги ютуқ ва камчиликларни фактлар асосида анализ қилиб бердилар. Қорақалпоқ чорвадорлари юбилей йилида ҳар 100 бош сигирдан 85 бузоқ, 100 бош совлиқдан 105 қўзи ҳар 100 отдан 50 той олиш ва чорва маҳсулотларини кескин кўпайтириш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилдилар.

«ТОШКЕНТДА ОФАТ ВА ЖАСОРАТ»

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи билан Журналистлар союзи нашрга тайёрлаган китоб шундай ном билан аталади. Бу китобга кирган материалларнинг аксарияти зилзила вақтида палаткаларда ёзилган.

1966 йил 26 апрель тонг отаридаги фожиа, унда тошкентликларнинг кўрсатган қаҳрамонлиги, улар бошига кулфат тушган ҳамоно лаббай деб ёрдамга шошилган бепоён совет мамлакати меҳнаткашларининг илтифоти ва ҳамдардлиги Тошкент солномасининг энг ҳаяжонли саҳифаларидан бири бўлиб қолади.

Шу кунларда «Ўзбекистон» нашриётида босмадан чиққан «Тошкентда офат ва жасорат» тўпламида марҳум адибимиз Ғафур Ғулом, атоқли ёзувчилардан Абдулла Қаҳҳор Мақсуд Шайхзода, Николай Грибачёв, Ленин мукофоти лауреати В. Песков, Валерий Луцкий, А. Салуцкий, Мирмуҳсин, Шуҳрат, Мамарасул Бобоев, Шукрулло, Туроб Тўла, Эркин Воҳидов, Жуманиёз Жабборов, Султон Акбарий, Ёнгин Мирзо Эътибор Охунова, Қуддус Муҳаммадий ва бошқа кўп ёзувчи ва журналистларнинг шеър, лавҳа, очерк ва публицистик мақолаларини ўз ичига олади. Болгар ёзувчиси Салим Билолов ва бошқа чет эл журналистлари ҳам тўпламда кичик лавҳа ва очерклар билан қатнашганлар.

Тўпламга киритилган материаллар Тошкент аҳолисининг сабот-матонатини, қаҳрамонона меҳнатини тараннум қилади янги Тошкентни бунёд қилгани ёрдамга келган қардошларимизнинг олижаноб ҳимматини улуғлайди.

Авторлар китоб учун тўланадиган қалам ҳақини Тошкентга ёрдам фондига ўтказишга қарор қилишди.

В. РАҲИМОВ.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

«ҚИЗЛАРНИНГ ГУНОҲИ НИМА?»

Қарши шаҳар партия комитети хабар қилади:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 26 ноябрь сонида босилган «Қизларнинг гуноҳи нима?» сарлавҳали мақола юзасидан ўтказилган текширишда, унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Текшириш якуни шаҳар партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинди. Ёш мутахассисларга яхши муносабатда бўлмаганлиги, нуқсонлар ҳақидаги маълумотларга эътиборсизлик билан қарағанлиги, қўл остидаги кишилар билан қўпол муомалада бўлганлиги учун Қарши гўшт комбинатининг директори Л. М. Рустамовга шахсий варақасига ёзиш шарти билан виговор эълон қилинди. Шикоятни муҳокама қилишда принципиаллик кўрсатмагани, ёш мутахассисларга эътиборсизлик билан қарагани, уларга амалий ёрдам бермагани учун комбинат партия ташкилотининг секретари Н. Абдуллаев, касаба союз маҳаллий комитетининг раиси Э Хачатурян огоҳлантирилди.

ЯНА БИР ФАН ДОКТОРИ

АТЕИСТ ОЛИМ

Тошкент Политехника институти фалсафа кафедрасининг доценти Абдураҳмон Ортиқов республика Фанлар академиясининг фалсафа, сиёсий иқтисод ва ҳуқуқ фанлари бирлашган илмий советида «Ислом динини замонавийлаштиришнинг моҳияти» деган темада докторлик диссертациясини ёқлади.

Ислом динини замонавийлаштирувчилар ўз китоб ва мақолаларида диннинг кишилар ўртасидаги таъсирини сақлаб қолишнинг «янги» воситаларини олға суриб, кўпгина масалаларни қайтадан кўриб чиқмоқдалар. Улар диннинг таълимоти ва маросимларини янги ижтимоий-иқтисодий шароитга, фан-техника ютуқларига, тараққиётнинг галаб ва эҳтиёжларига, муайян синф ва ижтимоий-сиёсий гуруҳларнинг манфаатларига мослаштириб янгича талқин этмоқдалар. Жумладан, улар ислом дини вужудга келган даврдаги ижтимоий тартиблардан «социализм», «революция», «демократия», «тенглик», «биродарлик» каби социализм фанига хос бўлган тушунча-хусусиятларни излаб топишга уринмоқдалар.

А. Ортиқов ўз илмий ишида бундай уринишлар асоссиз эканлигини илмий далиллар билан исботлайди. Диссертант ҳозирги замон ислом ислоҳчилари Маҳмуд Шалтут, Муҳаммад Ғаллоб, Хуршид Аҳмад ва Асаф Файсийнинг араб тилида ёзилган асарлари, ҳамда «Исломик Ревью», «Муслим Нью интеонэшл», «Якин интернэшл» (Англия) ва «Муслим Ворльд» (Покистон) журналларида босилиб чиққан кўпгина мақолаларни танқидий жиҳатдан таҳлил қилиб, марксистик илмий атеизм фанини тараққий эттириш ишига муносиб ҳиссасини қўшди. Шунинг учун ҳам республика Фанлар академияси академиги И. Мўминов, фалсафа фанлари докторлари Ш. Мамедов, М. Абдуллаев ва Р. Абдушукуров олимнинг диссертациясига катта баҳо бердилар.

Илмий совет доцент А. Ортиқовга фалсафа фанлари доктори деган илмий даражани беришга қарор қилди.

А. УСМОНОВ.
А. АЪЗАМХУЖАЕВ.

«СОЦИАЛИСТИК ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТДА»

Республика рассомлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган ўз виставкасини «Социалистик Ўзбекистон санъатда» деб аташга қарор қилдилар. Виставка бўлимларида ўзбеклар диёрининг бойлиги бўлган пахта ҳақида, индустриал Ўзбекистон тўғрисида, ҳозирги кунимизнинг қаҳрамонлари ҳақида ҳикоя қилинади. Бобларнинг бирида совет кишисининг меҳнати билан бўстонга айлантирилган жонажон ўлка табиатининг ажойиб манзараси акс эттирилади.

Ҳозирги вақтда ҳар бир рассом олдида замонамизга, буюк юбилейга муносиб бўлган сураткашлик асарларини яратиш вазифаси турибди. Республика рассомлари 15 декабрда ўз ижодий союзи правлениесининг пленумига тўпланиб, юбилей саналарига бағишлаб ҳозиргача қилинган ишларни, бундан кейин нималар қилиниши лозимлигини яна бир марта биргаликда қараб чиқишга қарор бердилар.

Ҳозиргача устахоналардагина кўриш мумкин бўлган рассомлик асарларининг темалари хилма-хил ва кенгдир. Рассомлардан Л. Абдуллаев, Р. Аҳмедов, А. Кривонос, М. Саидов, В. Жмакин, К. Носиров, Б. Бобоев, А. Абдуллаев, Ю. Елизаров ва кўпгина бошқа ижодкорлар замонамизга бағишланган темалар устида иш олиб бормоқдалар Ў. Тансиқбоев, Н. Карахан, Р. Тимуров, К. Богодухов ўз асарларида табиатнинг гўзаллигини, бепоён ерларимизни тасвирламоқдалар. Виставкада замондошларимизнинг мармар ва ганчдан ясалган портретлари пайдо бўлади. Ҳайкалтарошлардан П. Челишев, Я. Шапиро, П. Иванов, К. Салоҳиддиновлар ана шундай портретларни яратадилар.

Плакатчилар юбилей виставкасига ўзларининг «Жанговар қалам»нинг бир қанча ёрқин варақаларини тайёрлайдилар. Буларда Ленин ҳақида, партия тўғрисида, революция ҳақида, тинчлик учун кураш тўғрисида ҳикоя қилинади.

Рассомларнинг залларга қўйилмайдиган суратлари ҳам бор. Булар шаҳар ва қишлоқларнинг майдонлари ва кўчаларини безаб турадиган асарлардир.

Пленумни СССР халқ рассоми Урол Тансиқбоев очди. Союз правлениесининг раиси Р. Аҳмедов Совет давлатининг 50 йиллигига ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарликнинг бориши тўғрисида доклад қилди. Санъатшунослик доктори Л. Ремпель юбилей виставкасига қўйиладиган тематик асарнинг энг яхши эскизи учун эълон қилинган конкурс якунлари тўғрисида ахборот берди.

Пленум қатнашчилари рассомлар ишидаги камчиликлар тўғрисида гапириб, бу нуқсонларни тезроқ бартараф этиш йўллари ва усулларини белгиладилар.

(ЎзТАГ).

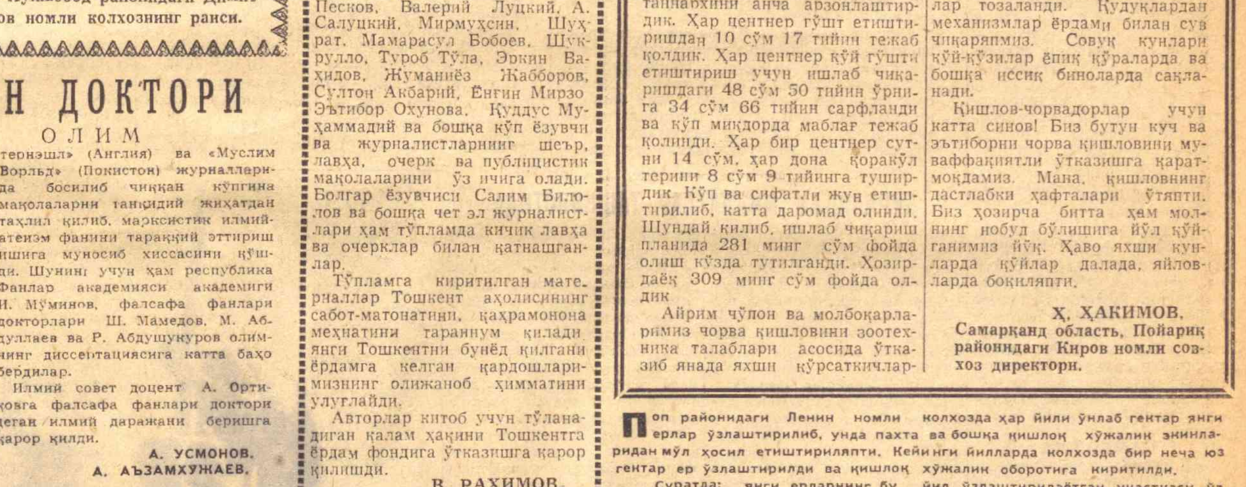

Поп районидаги Ленин номли колхозда ҳар йили ўнлаб гектар янги ерлар ўзлаштирилиб, унда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириляпти. Кейинги йилларда колхозда бир неча юз гектар ер ўзлаштирилди ва қишлоқ хўжалик оборотига киритилди.

Суратда: янги ерларнинг бу йил ўзлаштирилаётган участкаси ўз аксини топган.

И. Зайнуддинов фотоси.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан

ЙИЛЛАР ЎТГАНДА ҲАМ...

1917 йилнинг Октябрь тонгида озодлик қуёши порлади. Унинг ҳаётбахш нурлари узоқ Кавказ ўлкаси, Ўрта Осиё ерларини, шу жумладан, ўзбек меҳнаткашларининг кулбасини ҳам ёритди. Мана қарийб 50 йилдирки, тенг ҳуқуқли совет кишилари шу илҳомбахш нурдан баҳраманддирлар. Аммо, бу озодлик осонликча қўлга киритилгани йўқ. Оловли йиллар, мудҳиш воқеалар қиссаси тарих саҳифаларида зикр этилганидек, бугунги бахтиёр ҳаётга асос солган, озодликни жон олиб, жон бериб қўлга киритган кишиларнинг қаҳрамонликлари ҳар бир олижаноб қалбдан мустаҳкам жой олган.

Биз қуйида Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида босмачилар ва чет эл интервентларига қарши курашларда иштирок этган кишилардан бири — собиқ командир Мақсуд ака Маҳмудов ҳақида ҳикоя қиламиз:

Мақсуд аканинг ҳаёт йўли Октябрь революцияси ғалабаси учун курашларда фаол қатнашган кишилар ҳаётидан деярли фарқ қилмайди. Мақсуд ака 1904 йилда Қашқадарё областининг Косон районидаги Аҳрор маҳалласида дунёга келди. Унинг ёшлиги маҳаллий бойлар ва чор амалдорлари томонидан меҳнаткаш халқнинг эксплуатация қилишнинг кучайган бир даврига тўғри келади. Зулм ва истибдодга асосланган давр воқеалари унинг ҳаётида ўчмас из қолдирди.

Мақсуд Маҳмудов 1921 йилда Ленин комсомоли сафига киради ва кўп ўтмай большевикларнинг бевосита раҳбарлиги остида иш кўраётган ёшлар ташкилотининг актив аъзосига айланади. Бу йиллар унинг ҳаётида ўқиш, ўрганиш, чиниқиш йиллари бўлди. У, комсомолда вояга етди, камол топди. Кейинча у Қизил Армия сафига ўтади. Ўткир зеҳнли Мақсуд ака тез орада оддий аскарликдан командир даражасига кўтарилади ва Самарқанддаги ўзбек отлиқ аскарлар полкининг 1-эскадрилясига бўлинма командири қилиб тайинланади. Энди у фақат ўзи ҳақида эмас, балки оддий аскарлар ҳақида, бутун бир бўлинма ҳақида қайғуриши керак эди.

Мақсуд ака Ватан хоинларига, босмачиларга қарши кескин курашларда кун сайин чиниқиб борди. У, қаерда бўлмасин, қайси шаҳар ёки қишлоқ учун жанг қилмасин, унинг фикри-зикри душманларни тезроқ тор-мор келтириш, она юрт тупроғини ёт унсурлардан батамом тозалаш билан банд бўларди. Шаҳрисабзда босмачиларга қарши жанг қилганда ҳам, косонлик каллакесарларга қарши курашганда ҳам ана шу буюк орзу унга йўлдош бўлди.

... Босмачиларга қарши курашнинг ҳал этувчи дамлари. Босмачи, тўдалари Ғузор атрофида изғиб юришарди. Улар меҳнаткашларнинг хонадонларини талар, гуноҳсиз кишиларни калтаклашарди. Уларга қарши курашиш учун Герман ва Хайитовлар бошчилигида икки взвод юборилади. Мақсуд Маҳмудов ҳам ўз бўлинмаси билан бу курашда иштирок этади. Улар Оқработ қишлоғида босмачиларга дуч келишади. Қаттиқ жанг бошланади. 150 дан ортиқ босмачилар тўдаси кучли қаршилик кўрсатади. Лекин қизил аскарлар бўш келмайдилар. Улар душман устидан ғолиб чиқиш учун бутун имкониятларни ишга соладилар. Босмачилардан анчаси қириб ташланади, кўплари ярадор қилинади. Қолганлари эса Шаҳрисабз томонга қочади. Лекин Шаҳрисабзнинг Қизилэмчак қишлоғида улар қўлга тушади ва тор-мор қилинади. Ана шу жангларда Мақсуд ака ва унинг аскарлари ҳам зўр матонат кўрсатганлар.

Мақсуд ака 1926-1935 йиллар мобайнида Косон, Яккабоғ, Қарши, Шеробод (Сурхондарё области) районларида милиция бўлимининг бошлиғи, 1935 йилдан бошлаб эса Косон районида колхоз раиси ва қишлоқ Совети раиси лавозимларида ишлайди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Мақсуд Маҳмудов ўзининг халқ ишига содиқ эканлигини яна бир бор намойиш қилади. Рус, украин жангчилари билан ёнма-ён туриб гитлерчиларга қарши курашади. Унинг бу хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. У «Қизил Юлдуз» ордени, «Прагани озод қилганлиги учун», «Будапештни озод қилганлиги учун» медаллари билан мукофотланган.

Мақсуд ака урушдан кейинги йилларда ҳам халқ хўжалигининг турли соҳаларида фидокорона меҳнат қилди. 1960 йилда эса у иззат-икром билан пенсияга узатилди.

Мақсуд ака ҳозирги кунда ҳам қайноқ ҳаётимиздан четда қолаётгани йўқ. У, Ватанимиз бойлигига бойлик қўшиш иштиёқида тер тўкаётган меҳнаткашлар билан ҳамоҳанг қадам ташлаяпти. Ўртоқ Маҳмудов колхозчилар орасида, маҳаллаларда ва мактаб ўқувчилари ҳузурида тез-тез бўлиб, уларга алангали йиллар ҳақида ҳикоя қилиб бераётир.

Б. ОТАҚУЛОВ,
Т. БЎРИЕВ.
Қарши шаҳри.

Пойтахтимиз меҳмонлари

МУСЛИМ МАГОМАЕВ

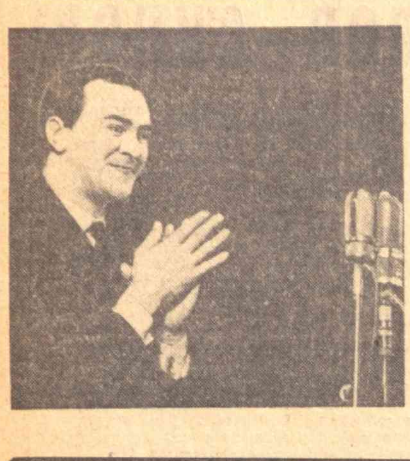

Ўтган шанба, якшанба кунлари пойтахтимиздаги Свердлов номли концерт залида ажойиб қўшиқчи Муслим Магомаевнинг қўнғироқ овози янграб турди.

Муслим Магомаев ўзининг юксак ижрочилик маҳорати ва ранг-баранг номерларга бой репертуари билан жуда кўплаб мухлислар орттирган дилкаш қўшиқчидир. Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист, Озарбайжон Давлат опера ва балет театрининг солисти ўзининг ширали овози ҳамда дилга яқин қўшиқлари билан Совет Иттифоқидагина эмас, балки чет элларда ҳам обрў-эътибор қозонган. У нозик қўшиқлар мамлакати — Италиянинг машҳур Ла Скала театрида ўз ижрочилик санъатини шакллантирди. Муслим кенг диапазонли, талантли қўшиқчидир. Унинг кўпқиррали ижодида классик опера, камер куйлари, эстрада қўшиқлари ҳамда совет ва чет эл композиторларининг асарлари муҳим ўринни эгаллайди.

Магомаев жасоратли шаҳримизга жон-дил билан келди ва икки кун давомида берган концертидан йиғилган пул маблағини янги Тошкентни бунёд этиш фондига ўтказди.

Свердлов номли концерт залига тўпланган қурувчилар, ишчилар, хизматчилар, студентлар, зиёлилар — умуман ҳамма санъат мухлислари бу саховатли қўшиқчидан ҳамда унинг ҳамроҳлари — «Электрон» чолғу ансамбли, вокаль квартети аъзоларидан беҳад мамнун бўлдилар.

Концерт охирида мухбирингиз билан учрашган Муслим Магомаев «Совет Ўзбекистони» ўқувчиларига илиқ юрак сўзларини йўллади.

А. ЮСУПОВ.

Суратда: Муслим Магомаев қўшиқ ижро этмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ДАВОЛАШ МАРКАЗИ

«Ташгипрогор» лойиҳалаш институтининг инженерлари республика коордиология ва кўкрак хирургияси маркази учун қуриладиган бино лойиҳасини тайёрладилар.

Марказ учта йирик бинолар комплексидан иборат бўлиб, тўққиз қаватли корпусда бир йўла уч юз бемор даволанади.

Бу улкан даволаш маркази Тошкентнинг Чилонзор массивидаги Фарҳод ва Чилонзор кўчалари туташган ерда қад кўтаради.

М. СУЛТОНОВ,
бинокор-инженер.

ПОЛИТОТДЕЛЧИЛАР СПОРТ МАСТЕРЛАРИ

Москвадан, СССР футбол федерацияси президиумидан хушхабар келди. «А» классининг иккинчи группасида учинчи ўринни эгаллаган Тошкент областининг «Политотдел» командаси асосий состав аъзоларига спорт мастери унвони берилди. Бу номга эришганлар орасида қуйидагилар бор: Б. Кесло, Л. Иллуридзе, Ш. Исмоилов, А. Рём, В. Годлевский, В. Бессмертний, Д. Ан, Р. Ёқубов, С. Хон, В. Чаплигин, Н. Михайлов ва С. Семёнов.

Фахрли унвон муборак политотделчилар!

26.160 ҚИММАТЛИ ЮТУҚ

Автомотолотерея тиражи ўйналди

Аҳоли ўртасида жуда катта муваффақият қозонган СССР ДОСААФнинг автомотолотереяси 48 миллион сўмлик чиқарилган эди. Ҳамма билетлар тез орада сотилиб кетди. Москвадаги «Красний Октябрь» маданият саройида автомотолотерея тиражи ўйналди. Тиражда 26 160 қимматли ютуқ бор. Бу ютуқлар 24 миллион сўмни ташкил этади. Бахтли билет эгалари 4.080 та «Волга», «Москвич-408» «Запорожец» автомашиналарни ютадилар. Шунингдек, тиражда мотоцикллар, мотороллерлар, мотовелосипедлар ҳам бор.

Ютуқларнинг расмий жадвали матбуотда эълон қилинади.

Г. И. ДОРОШЕНКО

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети молия группаси ва халқ хўжалик плани ишлари Бошқармасининг собиқ бошлиғи, КПСС аъзоси Григорий Ильич Дорошенко узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг вафот этди.

Г. И. Дорошенко 1907 йилда Курск шаҳрида туғилган. У ўз меҳнат фаолиятини Вишне-Волочка шаҳрида 1925 йилда бошлаган. 1930 йилда Ленинград шарқ институтини битиргач, Ўзбекистонга ишга юборилади. У ўз ҳаётининг сўнгги кунигача шу ерда ишлади.

Григорий Ильич Андижон ва Ҳаққулободдаги кредит муассасаларида, Ўзбекистон давлат банки конторасининг кредит-план бўлими мудири, Ўзбекистон ССР молия министрлиги штат бошқармасининг бошлиғи ва 1955 йилдан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар бошқармасида хизмат қилди. У ўз билим ва кучини молия ишининг равнақига бағишлади. Бу соҳадаги намунали хизматлари учун «Ҳурмат белгиси» ордени ва «Шавкатли меҳнати учун» медали билан мукофотланган.

Григорий Ильич камтар, ўз дўстларига меҳрибонлиги билан коллективда катта обрў қозонган эди.

Г. И. Дорошенконинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланади.

БИР ГРУППА УРТОҚЛАРИ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Халқаро ҳаёт

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

АҚШ ДУНЁГА ХАВФ ТУҒДИРМОҚДА

Америка авиациясининг Ханойга қароқчиларча қилаётган ҳужумлари ер юзидаги барча прогрессив кучларни қаттиқ ғазаблантирди

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Турар-жой кварталларини жиноятқорона бомбардимон қилиш — халқаро ҳуқуқнинг ҳамма нормаларини бузибгина қолмай, балки одамийликнинг ҳамма нормаларини ҳам бузишдир, деб ёзади «Руде право» газетаси.

Вашингтондагилар шуни яхши биладиларки, Вьетнам халқига қарши урушнинг янада кучайтирилиши Вьетнамда тинчлик ўрнатилишини яқинлаштириш йўлидаги қадам бўла олмайди, балки аксинча, тинчлик ўрнатиш йўлида ғов вужудга келтиради.

РУМИНИЯ

«Ромииия либерэ» газетаси Вьетнам Демократик Республикаси пойтахтининг яна бомбардимон қилинаётганлигини «ваҳшийлик эскалацияси» деб атайди. Руминиянинг йирик саноат маркази Крайова марказий майдонида қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик митинги бўлди. Бу митингда минг-минглаб киши қатнашди. Биз, деб таъкидлаб ўтилади қабул қилинган резолюцияда, Америка агрессорларининг Ханойни ва Вьетнам Демократик Республикасидаги аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни яна бомбардимон қилаётганлигига лаънат ўқиймиз.

КУБА

Мамлакатда меҳнаткашларнинг жуда кўп митинглари ўтказилмоқда. Меҳнаткашлар Ханойнинг қароқчиларча бомбардимон қилинаётганлигини қораламоқдалар. Куба ёзувчилари ва санъат ходимлари союзининг президенти Николас Гильен АҚШ империализмининг Вьетнамдаги ваҳшиёна ҳаракатларига қарши кескин норозилик билдирди. У, Куба маданият арбоблари қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдам эканлигини айтди ва Вьетнамдаги урушнинг дарҳол тўхтатилишини, интервентларнинг қўшинларини бу мамлакатдан олиб чиқиб кетишни талаб қилди.

КАМБОДЖА

«Пномпень пресс» газетаси АҚШ президенти Жонсонга ёзилган ва эълон қилинган очиқ хатда Жонсонни ақл-идрок овозига қулоқ солиб, Вьетнамдаги урушни тўхтатишга чақиради.

Коммунизмдан қўрқиш, деб таъкидлайди газета, халқни кўплаб қиришга олиб бормаслиги керак. Бу халқ Америка халқига сира ҳам таҳдид қилмаётир. (ТАСС).

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ЯНГИ НАЙРАНГЛАР

Яқинда Шимолий Атлантика иттифоқига кирувчи мамлакатларнинг ҳарбий, дипломатик ва молия вакиллари НАТО кенгашининг сессиясига охирги марта тўпландилар. Маълумки, Франция НАТОдан чиққанлиги муносабати билан Шимолий Атлантика иттифоқининг ҳарбий ва сиёсий қароргоҳлари яқин келгусида Бельгия ва Голландияга кўчирилади. Голландия ташқи ишлар министри Лунс Шимолий Атлантика иттифоқи кенгашининг сессияси очилишига 15 декабрь куни ҳамма тўпланганларнинг кайфиятини ифодалаб, маюслик билан: «НАТО бундан буён Парижда мажлис ўтказа олмаслиги хусусида жуда афсусланади», деб айтди.

Бу галги сессия — энг қисқа сессиялардан бири бўлди. У атиги икки кун давом этди. Лекин шундай бўлса ҳам бу сессия Атлантика иттифоқи даргоҳидаги бир-бирига зид тенденциялар ва кайфиятлар ғоят чигаллашиб кетганлигини тўла-тўкис акс эттирди. Одатдагидек сессия арафасида ва сессия кунлари ғарб министрлари тор доирада ғайри расмий ва ярим расмий учрашувлар ва консультациялар ўтказдилар. Жанубий Вьетнамга қилган навбатдаги сафаридан тўппа-тўғри Парижга келган АҚШ давлат секретари Дин Раск айниқса куйиб-пишиб ҳаракат қилди. Раск ўз мақсадини яширмади ва айтдики, мен АҚШнинг Атлантика блокидаги иттифоқчиларидан Вьетнам хусусида «Тобора кўпроқ қўллаб-қувватлашларига эришиш ниятидаман» Лекин, Париж матбуотида ёзилган баъзи маълумотларга кўра, АҚШнинг Европадаги шериклари Раскнинг илтимосига лоқайдлик билан қарaганлар.

Кув де Мюрвиль Шимолий Атлантика иттифоқи кенгаши сессиясининг ялпи мажлисида сўзга чиқиб, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатлар «реал воқеликда энг муҳим ўринлардан бирини эгаллади, деб айтди. Франция, деб таъкидлади у, «халқаро вазиятнинг ривожланишидан ўзи учун зарур хулосаларни чиқариб олди ва унинг мақсади кескинликни юмшатишдан ва Шарқ мамлакатлари билан ҳамкорлик қилишдан иборат. Ҳозир гап ана шу мамлакатлар билан бўлган муносабатларнинг ҳаммасини нормаллаштириш устида бормоқда».

Бельгия ташқи ишлар министри Пьер Армель жуда кўп шов-шувларга сабаб бўлган таклифни ўртага ташлади. У НАТОнинг ҳозирги структурасини қайта қуришни ва Шимолий Атлантика иттифоқи мақсадларининг ўзини қайта кўриб чиқишни ёқлаб гапирди.

Шу билан бирга Атлантика блоки аввалгидек халқаро тинчликка хавф солаётган агрессив ҳарбий машина бўлиб қолаётганлигини шу сессия яна бир карра равшан кўрсатиб берди. НАТОнинг «ядро қуролини планлаштириш группаси» деб аталмиш группани тузишга қарор қилинганлиги ва унга АҚШ, Англия ва Италия билан бир қаторда Ғарбий Германия ҳам киритилиши лозимлиги жуда хатарли қарордир. Бу қарор НАТОнинг «кўп томонли ядро кучлари» ва «Атлантика кучлари» деб аталмиш кучларни вужудга келтириш планлари барбод бўлганидан кейин Бонн ҳарбийларини ядро стратегиясида қатнаштириш йўлида қилинган янги бир уриниш эканлигини пайқаб олиш лозим.

⊙ ПАРИЖДА АТЛАНТИКАНИНГ ОХИРГИ СЛЁТИ ⊙ КИЗИНГЕРНИНГ ПРОГРАММАСИДА ЯНГИЛИК ЙЎҚ.

Шу блокка аъзо бўлган мамлакатлар ҳарбий харажатларининг доимо кўпайиб бораётганлиги ҳам шундан далолат беради. «НАТОга аъзо бўлган мамлакатларнинг сиёсий арбоблари кескинлик бўшашганлиги тўғрисида кўп гапларни айтган бўлсалар ҳам,— деб ёзади Франс Пресс агентлиги,— 1966 йилда шу мамлакатларнинг ҳарбий харажатлари кескин ошиб кетди». Бу йил ана шу харажатлар ўтган йилги тахминан 74 миллиард доллар ўрнига 82 миллиард доллардан кўпроқ бўлади.

Германия Федератив Республикасининг янги канцлери Кизингер Ғарбий Германия бундестагининг 13 декабрдаги мажлисида сўзга чиқиб, янги Бонн ҳукумати ички ва ташқи сиёсат масалаларига бундан буён қандай сиёсатни юргизмоқчи эканлиги тўғрисида расмий баёнот берди. Ғарбий Германияда чиқадиган баъзи бир газеталар бу баёнотда «кутилмаган» ҳеч гап бўлмайди, деб олдиндан огоҳлантириб қўйган эдилар. Ростдан ҳам кутилмаган ҳеч гап йўқ бўлиб чиқди.

Тўғри, Кизингернинг программ баёнотида «Шарқдаги қўшнилари билан муносабатларни яхшилаш»дан манфаатдорлик тўғрисида шунингдек «Германия Федератив Республикасининг ҳукумат маъмурлари билан Германиянинг иккинчи қисмидаги ҳукумат маъмурлари ўртасида алоқалар ўрнатиш» зарурлиги тўғрисида гапирилади. Бу гапларни Бонн ҳукуматида олға томон муайян қадам деб ҳисоблаш мумкин бўлур эди. Ғарбий Германия аҳолисининг кўпчилиги Германия Федератив Республикаси билан социалистик лагерь мамлакатлари ўртасидаги муносабатларни яхшилаш истагини анчадан бери билдириб келмоқда. Тюбингиндаги жамоатчилик фикрини ўрганиш институти яқинда эълон қилган маълумотларга кўра, Германия Федератив Республикасида сўроқ қилинган аҳолининг 85 проценти Совет Иттифоқи билан «ярашишдан хурсанд бўлур эди» Лекин Кизингернинг ҳукумат баёнотида айтилган бу «янги» гаплар шундай писандалар билан қалаштириб ташланганки, бу писандалар юқорида айтилган гапларнинг ҳар қандай амалий аҳамиятини аслида йўққа чиқариб юборади...

Дарҳақиқат, Бонн ҳукумати иккинчи жаҳон уруши натижасида ўрнатилган ва Потсдам битимида ёзиб қўйилган чегараларни эътироф қилишдан бош тортиб, социалистик мамлакатлар территориясининг бир қисмини аввалгидек даъво қила бераётган бўлса, «Шарқдаги қўшнилар билан муносабатларни яхшилаш»га қандай қилиб умид боғламоқчи бўлади? Ёки Кизингер ГДР билан «алоқалар»ни ривожлантириш «Германиядаги иккинчи давлатни ҳеч бир эътироф қилишни билдирмайди» ва «бутун немис халқи номидан гапириш ҳуқуқига» эга бўлган бирдан-бир «қонуний» Герман ҳукумати Бонннинг ўзи бўлади, деб даъво қиладиган бўлса, ГДР билан «алоқаларни» қандай қилиб ривожлантирмоқчи бўлади? Бонн канцлери атом қуроли тўғрисидаги масалага ўтиб, менинг ҳукуматим бу қуролни «ҳеч қандай йўл билан миллий тасарруфга олиш ёки қўлга киритишга интилмайди» деб айтди. Лекин шу билан бирга янги Бонн ҳукумати кўрган баъзи бир тадбирлар (масалан, НАТО кенгашининг бу галги сессиясида қилинган ҳаракатлар) бу ҳукумат хоҳ НАТО блоки доирасида бўлсин, хоҳ Ғарбнинг «коллектив» атом кучлари формасида бўлсин, атом қуролига шерик бўлишга жон-жаҳди билан ҳаракат қилаберишини кўрсатди.

Шундай қилиб, Кизингер баёнотининг шу қисми шу вақтга қадар Бонн ўтказиб келган реваншчилик ва милитаристик сиёсатдан бирон-бир тарзда жиддий воз кечиш нияти борлигидан дарак бермайди.

Кизингер баёнотининг ички сиёсатга бағишланган қисмида «Умумий иқтисодий тушкунлик хавфи» Ғарбий Германияга таҳлика қилмоқда, деган эътироф диққатга сазовордир. Экспертларнинг ҳисоб-китоблари, деди у, «вужудга келган аҳволнинг ғоят мушкуллигини» кўрсатди. Ҳақиқатан ҳам Ғарбий Германияда яқинлашиб келаётган иқтисодий кризиснинг белгилари ҳозирнинг ўзидаёқ саноатнинг тошкўмир, пўлат эритиш, автомобиль сингари муҳим тармоқларида сезилиб турибди. Расмий маълумотларга кўра. бу тармоқларда ишлаб чиқариш қисқартирилмоқда. Лекин шунга қарамай, Кизингер «коньюнктурани жонлантириш» чораларини кўришга ваъда берди. Кизингер солиқларни ошириш ва социал эҳтиёжларга қилинадиган харажатларни қисқартириш йўли билан Ғарбий Германиядаги молиявий аҳволни «соғломлаштиришни» таклиф қилмоқда. Шу билан бирга канцлер «техника тараққиётининг атом энергияси ва космик тадқиқотлар» сингари катта ҳарбий аҳамиятга эга бўлган соҳаларини «рағбатлантириш» учун «кўпроқ пул» ажратиш зарурлигини айтди. Жуда катта ҳарбий бюджетга келганда кеча, канцлернинг айтишича, бу бюджет қайта кўриб чиқилмайди. «Бунда гап,— дейди ҳукумат баёнотининг шу қисмини изоҳлаб, Германия Компартиясининг биринчи секретари Макс Рейман,— ҳарбий тайёргарликлар билан боғлиқ бўлган молиявий машаққатларни меҳнаткашлар гарданига юклаш тўғрисида бораётир».

Бинобарин, янги Бонн ҳукуматида социал демократларнинг қатнашуви шу вақтларгача ўтказилиб келинган Бонн сиёсатини бирор тарзда айтарлик қайта кўриб чиқишга олиб келмаслигини янги Бонн ҳукумати программасининг ана шу қисми ҳам кўрсатиб турибди. Ҳукумат декларацияси амалда қандай қилиб рўёбга чиқарилишини келажак кўрсатиб беради.

И. ЛАПИЦКИЙ,
Ю. ЛОПАТИН,
А. РАЧКОВ,
(ТАСС мухбирлари).

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИДА

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг Биринчи комитети (Сиёсий масалалар ва хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи комитет) космик фазони, жумладан Ой ва бошқа самовий жисмларни тадқиқ қилиш ва улардан фойдаланиш соҳасида давлатлар фаолиятининг принциплари тўғрисидаги шартномани маъқулловчи резолюциянинг 41 мамлакат биргаликда тақдим этган лойиҳасини якдиллик билан қабул қилди. Шартномада қатнашувчи давлатлар ядро қуроли ёки бошқа ҳар қандай турдаги оммавий қирғин қуроллари солинган ҳеч қандай объектларни Ер атрофидаги орбитага чиқармаслик, бундай қуролларни самовий жисмларга ўрнатмаслик ва шундай қуролларни бошқа бирон-бир тарзда космик фазода жойлаштирмаслик мажбуриятини ўз зиммаларига оладилар. Ой ва бошқа самовий жисмлардан шартномада қатнашувчи барча давлатлар фақат тинчлик мақсадларида фойдаланадилар.

БМТ Бош Ассамблеясининг ялпи мажлисида саноат тараққиёти билан шуғулланувчи ташкилотнинг кенгаши 45 аъзодан иборат қилиб тузилди. Қўшма Штатларнинг қаттиқ қаршилигига қарамай, Куба шу кенгашга сайланди.

● ● ●

Малави. Бу ерда қишлоқ аёллари маккажўхори унини ана шундай усул билан тайёрлашади. Сал каттароқ ёшдаги болалар оналарига ёрдам беришиб туради.

Камера Пресс—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Ёш панфиловчилар** (мактаб ўқувчилари учун), 18.45 — **Миллионлар университети**, 19.05 — **Шоир блокнотидан** (М. Шайхзода), 19.25 — **Музика ва ҳаёт** (Ўзбекистон композиторлари союзи Пленуми олдидан).

20.10 — **Эртаги кун программаси.**

Рус тилида: 20.15— **Телевизион янгиликлар**, 20.30 — **Совет чекистларига бағишланган эшиттириш**, 21.20 — **Мангу унутилмас кунлар** (ҳужжатли фильм). 22.00 — **Узоқ соҳилда** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Қизил шар** (болалар учун кинофильм), 17.40 — **Поэзия мухлислари учун.**

Ўзбек тилида: 18.00 — **Адабий викторина** (мактаб ўқувчилари учун), 18.30 — **Кескин кўтарилишда** (телеочерк), 18.45 — **Ҳаёт қадамлари** (телефильм), 19.30 — **Тошкент янгиликлари.**

19.45 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/XII да **Ўғирланган умр.** 21/XII да **Қотил.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/XII да **Қари қиз.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи ва қизиқчилар группаси.**

«Правда» газетаси ва СССР журналистлар союзи нашр этадиган
ҳар ойда бир марта чиқадиган
ЯНГИ
публицистик журнал

„Журналист“га

Обуна қилиш давом этмоқда.

Обуна жамоагчи матбуот тарқатувчилар, шунингдек алоқа ва «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимлари томонидан бемалол қабул қилинади.

Обуна баҳоси:
1 йилга — **4 сўм 80 тийин.**
6 ойга — **2 сўм 40 тийин.**
3 ойга — **1 сўм 20 тийин.**

Обуна 1967 йил 10 январгача қабул қилинади.

Ўзбекистон чино ва театр ходимлари уйи
қайта ташкил қилиниши муносабати билан ўз фаолиятини

Тўхтатадилар

Шикоятлар 1967 йил 1 январгача қуйидаги адресга юборилсин: Чилонзор кўчаси, 1-уй, «Ўзбекфильм» киностудияси.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХУЖАЛИГИ ИНСТИТУТИГА
олий маълумотли кутубхоначилар гардеробчилар, охранниклар, уборщицалар, русча машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-а уй.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ишлар бошқармаси, партия бюроси ва касаба союз ташкилоти молия группаси ва халқ хўжалиги планининг собиқ бошлиғи

Григорий Ильич
ДОРОШЕНКОНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ЧЕТ ЭЛ ПРОГРЕССИВ АДАБИЕТИДАН

ПОЛИЗ ҚЎРИҚЧИСИ

ҲИКОЯ

Азиз НЕСИН.
турк ёзувчиси.

Якшанба куни эди. Зерикканимдан сайр қилиб келиш учун кўчага чиқдим. Мода[1] ҳар хил задагон, бойваччалар ихтиёрига бериб қўйилган. У ерда ҳар кун шовқин-сурон, ғала-ғовур. Тинчгина дам олай деб хилватроқ Принц ороллари томон юрдим. Кўл-кўлмакчаларни айланиб ўтиб, Топкоп[2]га чиқдим. Дала йўлидан бораётганимда, биров мени чақирди:

— Жаноб, ҳо, жаноб!

Атрофга алангладим. Бирор тирик жон кўринмасди. Полиз ўртасида «қўриқчи» қаққайиб турибди. Назаримда у қимирлади шекилли. Ёғочга жулғунди кийим кийгизилган. Бош ўрнида сири кўчиб кетган кострюл. У менинг саросимага тушиб қолганимни пайқадими, юпата бошлади:

— Қўрқма болажоним, зинҳор қўрқма.

Мен ундан баттар ҳаяжонланиб, қўл-оёқларим қалтирай бошлади. Тутила-тутила, зўрға:

— Салом, жаноб полиз қўриқчиси, — дея олдим.

— Хўш, менинг қариндошларим ҳақида қандай янги гаплар эшитдинг!

— И-е, ҳали Сенинг қавм-қариндошларинг ҳам борми?

«Қўриқчи» чунонам шарқирлаб кулдики, бели шиқирлаб кетди·

— Оббо, сеней, нима деб ўйловдинг мени. Албатта борда.

Мен ҳушимни бутунлай йўқотиб, данг қотиб қолдим. У бамайлихотир сўзлайверди:

— Ҳали сен энг улуғ зотлар полиз қўриқчиларидан чиққанидан бехабармидинг?

— Ростини айтсам, бунга эътибор бермаган эканман.

— Эй, нодонгинам, азизим. Бизлар бўлмасак тарих ҳам бўлмасди. Қирол, подшоҳ, вазир, министр ва бошқа амалдорларнинг кўпи полиз қўриқчилари насл-насабидан чиққанда.

— Масалан?

— Ҳо, баттол-э, исмларини сўрама, айтмайман. Агар улардан бирининг исмини айтсам, бошқалари хафа бўлишади.

— Сен уруғингдан улуғ кишилар чиққанини айтяпсан. Майли, сен айтганча бўлсин ҳам. Лекин сени ким бу ерга ташлаб қўйди?

— Қачонлардир мен ҳам катта лавозимларда ишлаганман. Шахсий автомобилим бор эди. Атрофимда лаганбардорлар парвонадек айланиб, соямга кўрпача солиб юришарди.

— Хўш, кейин нима бўлди?

— Кейинми? Кейин мен асли насабим полиз қўриқчиси эканлигини унутиб, бировларнинг ишига ҳам бурнимни тиқавердим.

— Масалан, қанақа ишларга?

— Масалан, солиқларни камайтирмоқчи бўлдим, гўшт, шакарни арзонлаштиришга уриндим. Халққа сут-қатиқ бермоқчи бўлдим. Бундан ташқари яна бир қатор режа-тадбирларни ўйлаб юрувдим.

— Сўнг нима бўлди?

— Нима бўларди? Бу уринишларим мулкдорларга ёқмади. Оёғимни осмондан келтириб ана шу ёққа улоқтириб юбордилар. Афсуски, гапирганинг — кумуш бўлса, миқ этмай индамай ўтирганинг — олтин, деган мақолнинг мазмунига кейин тушундим.

— Аттанг, жуда чатоқ бўлибди-ку...

— Шунақа биродар. Бировлар учун ҳадеб жон куйдиравермa. Ўзингнинг ҳузурингни кўзла.

— Хўш, энди нима қилмоқчисан?

— Ҳали ҳам умидсиз эмасман.

— Гапингга тушунмадим.

— Нимасига тушунмайсан? Ғўрроқ экансан, ҳаётни яхши билмаскансан. Бизлар, полиз қўриқчилари баъзан йиллаб бекор тураверамиз. Бир кун қарабсанки, аҳвол бирдан ўзгаради, қолади. Номақбул сўзлаб қўйган бировни четга суриб қўйиб, бизни масъул лавозимларга қўйишади.

Полиз қўриқчиси, гўё ҳозироқ катта мансаб курсисига ўтиргандек мамнун йўталди:

— Ана ўшанда сен менинг ҳузуримга таъзим-тавозе билан борасан. Ҳа, айтмоқчи, сенчи, сен ҳам катта мансабдор бўлишни хоҳлайсанми?

— Бўлмасамчи. Жон деб.

— Ундай бўлса бизнинг уруғимизга қўшил.

Мен полиз қўриқчисининг таклифига кириб, тўнимни астарини ағдариб, тескари кийдим. Қўлларимни икки томонга чўзиб, қўйиб қўйгандек полиз қўриқчисининг ўзгинаси бўлдим-қолдим. Ҳозир биз икковлон бахтли дақиқаларни кутиб ётибмиз. У кун бутун бўлмаса, эрта ёки индин албатта келади. Ана ўшанда бизларнинг болохонадор буйруқлар беришимизни кўрасан. Ана ўшанда сизларнинг ҳолингизга маймунлар йиғлайди.

С. НУРОВ таржимаси.

1. Мода — европача усулда қурилган ҳовуз. Бу ерда буржуйлар дам олишади, кўнгил очишади.
2. Топкоп — Истамбул районларидан бири.

ОБ-ҲАВО

Бугун республикамизнинг айрим районларида ҳаво булутланиб турса-да, ёғингарчилик бўлмайди. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида кечаси 8-13, кундуз 4-9 даража совуқ, қолган территорияларда кечаси 2 даража совуқ билан 3 даража иссиқ ўртасида бўлади. Кундузи 9-14, жанубда 20 даражагача иссиқ бўлади. Жанубий-шарқ томондан секундига 5-10, айрим жойларда 15-17 метр тезликда шамол эсади.

Тошкентда ҳавога булут чиқса-да, ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси туман тушади. Жанубий-шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб туради. Кечаси 0 даража, кундузи 9-11 даража иссиқ бўлади.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик—В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 288. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 14141.